

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

FAKULTA LESNICKÁ A DŘEVAŘSKÁ

KATEDRA LESNÍ TĚŽBY

**DRUŽSTEVNÍ VLASTNICTVÍ LESŮ V ČESKÉ
REPUBLICCE**

Bakalářská práce

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Mgr. Michal Hrib, Ph.D.**

Vypracovala: Jana Mazáčková

Praha 2014

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE
Katedra ekonomiky a řízení lesního hospodářství
Fakulta lesnická a dřevařská

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Mazáčková Jana

Hospodářská a správní služba v lesním hospodářství

Název práce

Družstevní vlastnictví lesů v České republice

Anglický název

Forest co-operative ownership in the Czech Republic

Cíle práce

Cílem práce je analýza současné situace týkající se lesů, které jsou ve vlastnictví družstev v České republice.

Metodika

Práce se metodicky soustředí na historický vývoj vlastnictví lesů družstvy, i srovnání s okolními státy. Práce se bude zabývat charakteristikou a výčtem subjektů této právní formy společnosti sloužících pro hospodaření v lesích v současnosti v ČR. Práce využívá metody analýzy právních předpisů, komparace.

Doporučené členění práce:

1. Úvod a metodika práce
2. Literární rešerše - právní forma společnosti - družstvo
3. Vlastnictví lesů a družstva
4. Přehled družstev vlastních lesů v ČR v současnosti, popis a charakteristika subjektů, analýza výsledků jejich hospodaření
5. Družstevní forma vlastnictví lesů v okolních zemích Evropy
6. Diskuse
7. Závěr
8. Přehled použité literatury
9. Souhrn

Harmonogram zpracování

konzultace LS 2012/2013, konzultace ZS a LS 2013/2014
odevzdání práce: duben 2014

Rozsah textové části

30 - 50 stran textu včetně příloh

Klíčová slova

vlastnictví lesů, družstvo, lesní hospodářství, lesní družstvo, družstevní vlastnictví

Doporučené zdroje informací

ELIÁŠ, POKORNÁ, J., DVOŘÁK. Kurs obchodního práva. Obchodní společnosti a družstva. 6. vydání. Praha: C.H. Beck, 2010, 527 s., ISBN 978-80-7400-048-5

HOLEJŠOVSKÝ, J. Družstva. 2. přepracované a doplněné vydání. Praha: C.H. Beck, 2005, 520 s., ISBN 80-7179-812-6

OLIVA, J. Lesnická politika. 1. vydání. Česká zemědělská univerzita v Praze, 2005, 164 s. ISBN 80-213-1385-4

Obchodní rejstřík (online)

Lesní družstvo Příbryslav. Dostupné z: <http://www.ldpribyslav.cz/system/index.php> (citováno dne 23.2.2011)

Lesní družstvo Štoky. Dostupné z: <http://www.ldstoky.cz/> (citováno dne 23.2.2011)

Lesní družstvo Polná

Zákon číslo 513/1991 Sb., obchodní rejstřík, v platném znění

Zpráva o stavu lesa a lesního hospodářství České republiky v roce 2011, 1. vydání. Praha: Ministerstvo zemědělství ČR, 2012, 135 s., ISBN 978-80-7434-063-5

Vedoucí práce

Hrib Michal, Mgr. Ing., Ph.D.

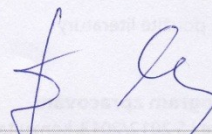
Termín odevzdání

duben 2014

prof. Ing. Luděk Šišák, CSc.

Vedoucí katedry

prof. Ing. Marek Turčáni, Ph.D.

Děkan fakulty

V Praze dne 5.8.2013

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma „Družstevní vlastnictví lesů v České republice“ vypracovala samostatně pod vedením Ing. Mgr. Michala Hriba, Ph.D. a použila jen prameny, které uvádím v seznamu použitých zdrojů.

Jsem si vědoma, že zveřejněním bakalářské práce souhlasím s jejím zveřejněním dle zákona č.111/1998 Sb. o vysokých školách, v platném znění, a to bez ohledu na výsledek její obhajoby.

V Radonicích dne 7. 4. 2014

.....
Jana Mazáčková

Poděkování

Chtěla bych poděkovat vedoucímu bakalářské práce, Ing. Mgr. Michalu Hřibovi, Ph.D., za jeho ochotu, vstřícnost, odborné vedení, rady a věcné připomínky při vypracování. Dále děkuji Ing. Lukášovi Staňkovi, Ing. Vratislavu Mansfeldovi (ÚHÚL), a zejména Ing. Miroslavu Pacovskému (SVOL), který mi poskytl materiály uvedené v příloze 2. V neposlední řadě bych chtěla poděkovat mé rodině za její trpělivost a podporu při mém studiu.

Abstrakt:

První kapitola „Úvod a metodika“ práce se zabývá významem lesa v návaznosti na život náš i dalších generací, významem hospodaření v lese v zájmu zachování pestrosti lesních ekosystémů pro další generace, důvodem a účelem sdružování vlastníků lesa. Stručně popisuje historický vývoj od roku 1848 do současnosti.

Druhá kapitola „Literární rešerše – právní forma společnosti – družstvo“ se zabývá důvodem, přínosem, vznikem a zánikem družstev během více než stoletého období vzniku myšlenky družstevního vlastnictví.

Třetí kapitola se zabývá historickým vlastnictvím lesů a právní úpravou obchodních korporací, včetně právní úpravy družstev, popisuje rozdíly a srovnává jednotlivé druhy obchodních korporací.

Ve čtvrté kapitole je uveden přehled družstev vlastních lesy v ČR v současnosti, popis a charakteristika subjektů, analýza výsledků jejich hospodaření.

V páté kapitole je popsáno družstevní vlastnictví v okolních evropských zemích.

V šesté kapitole je diskuze o významu řešení sdružování drobných lesních majetků po celé Evropě.

V sedmé kapitole „Závěr“ je uvedena důležitost zachování přírodního bohatství ve formě lesů v návaznosti na hospodaření v lese, potažmo sdružování vlastníků lesů.

Klíčová slova: družstevní vlastnictví, drobný lesní majetek

Abstract:

Summary: The first chapter , "Introduction and Methodology" work deals with the importance of the forest , following the life of our future generations , the importance of forest management in order to maintain the diversity of forest ecosystems for future generations , the reason and purpose of the association of forest owners . It briefly describes the historical development from 1848 to the present.

The second chapter , " The literature search - legal form of the company - cooperative" examines the reasons benefit , formation and dissolution of cooperatives for over a hundred year period of thoughts cooperative ownership.

The third chapter deals with the historical ownership of forests and the regulation of business corporations , including legislation cooperatives , describes the differences and compares the different types of business corporations.

The fourth chapter provides an overview of forest owners ' cooperatives in the Czech Republic today, description and characteristics of subjects , analysis of results of operations.

The fifth chapter describes the cooperative ownership in neighboring European countries.

The sixth chapter is a discussion of the importance of solving the pooling of small forest holdings throughout Europe.

In the seventh chapter, " Conclusion ! stated the importance of preserving natural resources in the form of forests in relation to forest management , hence the association of forest owners.

Key words: cooperative ownership, small forest property

Obsah:

1.	Úvod a metodika práce	9
2.	Literární rešerše – právní forma společnosti – družstvo	13
3.	Vlastnictví lesů a družstva	16
3.1	Analýza právních předpisů upravující formu společnosti (družstvo)	18
3.1.1	Zákon o obchodních korporacích	18
3.2	Charakteristické znaky družstva (srovnání s ostatními formami obchodních společností)	22
3.2.1	Družstvo	23
3.2.2	Veřejná obchodní společnost	26
3.2.3	Komanditní společnost	26
3.2.4	Společnost s ručením omezeným	27
3.3	Družstevní vlastnictví lesů v ČR do roku 1945	28
3.4	Družstevní vlastnictví lesů v ČR od roku 1945 do roku 1989	32
3.5	Družstevní vlastnictví lesů v ČR po roce 1989 do současnosti	33
4.	Přehled družstev vlastnicích lesy v ČR v současnosti, popis a charakteristika subjektů, analýza výsledků jejich hospodaření	36
4.1	Lesní družstvo Příbyslav	36
4.2	Dotace a podpora v lesním hospodářství	39
4.2	Seznam družstev	42
5.	Družstevní forma vlastnictví lesů v okolních zemích Evropy	43
5.1	Německo	43
5.2	Rakousko	43
5.3	Finsko	44
5.4	Švédsko	44
5.5	Ostatní státy	44
6.	Diskuze	45
7.	Závěr	47
8.	Přehled použité literatury	49
9.	Souhrn	50
	Seznam obrázků	501
	Seznam tabulek	51

1. Úvod a metodika práce

Česká republika patří k zemím s vysokou lesnatostí. Lesní pozemky pokrývají v současné době 2 661 889 ha, což představuje 33,9 % z celkového území státu. Výměra lesů se od druhé poloviny 20. století soustavně zvyšuje.

Lesy nám poskytují cennou obnovitelnou surovinu, jsou cenný krajinný prvek s vysokou biodiverzitou, jsou místem pro rekreaci, působí blahodárně na lidskou psychiku, jsou zdrojem kyslíku, zachycují prachové částice a podílí se na odstraňování některých škodlivých látek z ovzduší, snižují odnos půdy zejména ve svažitých terénech, kladou odpor proti silným větrům.

V lese se vytváří specifické mikroklima, které snižuje teplotní extrémny a udržuje stabilně vlhčí ovzduší. Při srážkách dochází k jejich rovnoměrnějšímu rozdělení a snižují se extrémní odtoky z lesních povodí a tím i riziko vzniku povodní. Les je součástí krajiny, indikátorem životního prostředí, pojištěm naší generace s generacemi našich předků a též dokladem našeho chování a poselstvím pro naše potomky.

Ráz krajiny a lesy byly utvářeny osídlováním a potřebami člověka. Člověk byl nejprve součástí přírody, později zemědělcem. Osídloval krajinu a postupně územně odděloval zemědělskou a lesní půdu. (1)

Péče o les je dlouhodobá činnost, která vyžaduje vytrvalost, znalosti, prostředky, je to praktická realizace strategie trvale udržitelného hospodaření v lesích. Tato strategie tvoří spolu s používáním šetrných výchovných, těžebních a transportních technologií základní předpoklady pro zachování pestrosti lesních ekosystémů. (2)

Myšlenka družstevnictví u nás i v okolních státech je poměrně stará a její počátky jsou z období Rakouska – Uherska.

První pokusy zakládání lesních družstev se datují na samotných začátcích zemědělského družstevnictví, tedy přibližně v 50. letech 19. století. Již v této době řada českých lesníků usilovala o to, aby otázka obhospodařování drobných lesních majetků byla řešena družstevně. Všechny tyto pokusy tehdy dříve či později selhaly, a to nejen u nás, ale i v cizině. Probíhaly různé lesnické kongresy, osvěta formou publikací, časopisů, kde byly projednávány možnosti združstevnění drobných soukromých lesů.

Družstevní hospodaření u nás umožnil až vznik Československé republiky po 1. světové válce a pozemková reforma, která následovala. Na jejím základě po roce

1930 vzniklo 16 lesních družstev obcí s výměrou lesního majetku od 160 ha do téměř 6000 ha o celkové rozloze 22 868 ha a 127 družstev s členstvím smíšeným o celkové rozloze 29 633 ha. Největším družstvem, které tehdy vzniklo, bylo lesní družstvo obcí Příbyslav.

Hlavním důvodem a účelem sdružování vlastníků lesa je společné, organizované a odborné hospodaření v lese, plnění povinností vlastníka lesa vyplývající z lesního zákona, uplatnění práva a nároků vlastníka lesa na hospodaření v lese, případně získání podpory, minimalizace nebo vyloučení rizik. Vlastnictví k lesním pozemkům přitom zůstává zachováno. Hlavním důvodem a ulehčením pro vlastníky lesa je i přenesení některých nebo všech práv a povinností vlastníka lesa na sdružení, které je bude zabezpečovat efektivněji než sám vlastník.

Sdružování vlastníků drobných a středních lesních majetků do větších útvarů je podporováno ve všech vyspělých státech světa, v nichž se drobné vlastnictví lesů vyskytuje. Mají různou právní formu a majitelé v nich hospodaří zcela nebo zčásti společně.

Společné hospodaření usnadňuje zejména výkon státní správy, zvyšuje odbornou úroveň hospodaření, snižuje množství deliktů způsobených vlastníky lesa, snižuje množství sporů vznikajících mezi vlastníky lesa navzájem, zajišťuje pravidelný nebo alespoň pravidelnější výnos z majetku, zjednodušuje lesnické hospodaření, usnadňuje nebo zcela odstraňuje administrativní zatížení vlastníků vyplývající z vlastnictví lesa, poskytuje možnost lepší obchodovatelnosti s lesními produkty a hlavně s dřevní hmotou.

Z dostupné literatury je patrné, že pokusy o sdružování malých a středních lesních majetků na našem území i na území okolních evropských zemí, se opakují více než sto let, stejně jako nejrůznější snahy o řešení problémů s tím spojených.

Tuto skutečnost potvrzuje mimo jiné i kniha Jana Friče „Péče o malý lesní majetek se zvláštním zřetelem na lesní družstevnictví“ z roku 1929. Ačkoliv sdružování lesních majetků v českých zemích nebylo novinkou, problémy s hospodářstvím na malých a drobných lesních majetcích nebyly problémy nové, stejně jako snahy o jejich řešení, autor se v publikaci snažil seznámit s touto oblastí širší veřejnost a upozornit na problematiku v této oblasti.

Jeho snahou byla osvěta a co nejhlubší seznámení s příčinami problémů lesního hospodaření a seznámení se všemi dřívějšími pokusy o řešení této závažné problematiky, a to jak na území České republiky, tak i v zahraničí.

Po první světové válce se myšlenka družstevnictví začala projevovat dvěma směry, někdo v ní viděl výpomoc hospodářsky slabému, druhý přetvoření dosavadního hospodářství k odstranění kapitalizmu a nastolení družstevního hospodářského státu. Lesníci se snažili zřídit v každém okrese středisko, které by pečovalo o lesní půdu, pěstování a ošetřování lesa, a zároveň chránilo majitele malých a středních lesů před škodami způsobené z neznalostí a nezkušeností v oboru lesní vědy. (3)

Vlastnictví / hektary	1920	1937	1945	1949
Státní	83 800	367 200	440 000	1 721 300
Fondové	19 500	23 500	22 300	0
Obecní	233 400	319 400	318 300	410 300
Sdružení	42 000	42 200	42 500	27 900
Lesní družstva	5 000	6 100	3 700	3 500
Lesní družstva obcí	0	39 300	33 900	57 700
Církevní	187 500	187 200	170 000	0
Soukromé	1 797 600	1 383 900	1 352 200	258 500

Tabulka 1: Vývoj rozlohy sdružených forem majetku (MZe 2001)

Po druhé světové válce byla u nás myšlenka družstevnictví zdiskreditována mocenskými a nezákonnými metodami. Byla zakládána převážně zemědělská družstva.

Až změna politického systému v roce 1989, se tak jako ve všech oblastech hospodářství promítla v lesním hospodářství změnou vlastnických a užívatelských práv k některým lesním majetkům. Opět se na základě přijatých zákonů stali uživateli lesa staronoví vlastníci malých lesních majetků. V dnešní době fyzické osoby zhruba hospodaří na 22,2 % (585 500 ha), obce na 13,5 % (356 000 ha) a lesní družstva na 0,9 % (23 500 ha) celkové výměry lesů v ČR.

Od navrácení lesních majetků původním vlastníkům v rámci restitucí již uplynulo několik let. Dnešní vlastníci restituovaných lesů jsou převážně dědici původních vlastníků a většinou si musí citový vztah k lesnímu majetku teprve postupně vytvořit. (4)

Z dlouhodobého sledování a analyzování získaných zkušeností je zřejmé, že sdružování vlastníků lesa podporuje nejen ekonomické zájmy. V celém světě jsou to většinou právě různé formy sdružení, které hospodaří na lesních pozemcích, kde vlastnictví k lesním pozemkům zůstává zachováno. Proto by všichni vlastníci, kteří dostali v restituci nazpátek lesní pozemky a nestačí je z jakýchkoliv důvodů, ať časových, finančních, zdravotních, či dalších důvodů obhospodařovat tak, aby dostali povinností vyplývajícím ze zákona, měli by místo uvažování o prodeji uvažovat o možnosti sdružení s jinými vlastníky v okolí.

Ne všichni noví vlastníci, kteří lesy zdělili, mají zkušenosti s lesním hospodařením a pochopili význam a funkci svého majetku, k němuž je třeba vytvořit si hluboký citový vztah. Svůj vlastnický a pečovatelský vztah k půdě a lesu si budou muset teprve vytvářet. (3)

Obrázek č. 1, zdroj: <http://www.allposters.cz/-st/Krajiny-Plakaty>

2. Literární rešerše – právní forma společnosti – družstvo

Hlavním důvodem sdružování vlastníků lesů je společné a odborné hospodaření v lese, plnění povinností vlastníka lesa, uplatňování práva a nároků na získání podpory na hospodaření v lesích. Snižování, případně vyloučení rizik spojených s hospodařením v lesích. (4)

Přínosy a výhody sdružování drobných vlastníků lesů byly výrazně specifikovány po revoluci v roce 1848, velice brzy poté, co bylo v evropských právních řádech kodifikováno vlastnické právo, tzn., jakmile bylo zákonem dáno určitou věc, i nemovitou, zejména vlastnit, užívat, požívat její plody a užitky, a disponovat s ní a to se stalo běžnou součástí občanského života. Ve stejné době pak došlo k přijetí prvních právních norem, které proces sdružování a výkon práv a povinností sdružených vlastníků regulovaly. (5)

Tak je tomu i v současné době, kdy vlastníci lesa si mohou členstvím ve sdružení sladit potřebu samostatného hospodaření na svých majetcích s výhodami společného využívání pracovních, materiálních, technických, finančních a jiných zdrojů. Sdružení může svým členům pomoci radou i službami, zastupovat své členy při jednání s úřady a firmami.

Při společném odbytu lze dosáhnout vyššího zpeněžení dříví i jiných produktů lesa či služeb. Lze zabránit i stlačení ceny dříví na minimum, kdy proti osamělému vlastníku lesa stojí dobře organizovaní obchodníci se dřevem, popř. velké průmyslové podniky s nejlepšími znalostmi o fungování trhu. A tím zabránit tomu, aby malá množství dřeva zůstávala po celé měsíce ležet v lese či na skládce, přičemž by ztratila na kvalitě i na ceně.

Lesní hospodářské společenství v těchto případech vystupuje jako prostředník a přispívá tak k výhodnějšímu prodeji dřeva pro vlastníky lesa. Vývoj u odběratelů v zahraničí ukazuje, že stále méně podniků nakupuje stále více dříví.

Doby, kdy prodejce si sám stanovoval podmínky pro prodej dřeva, jsou pryč. Velké zpracovatelské závody již nutně nejsou nebo nebudou v situaci, aby vyjednávaly s velkým počtem malých dodavatelů.

Zahraniční nabídka dříví je v současné době ve velkých objemech, jedná se zejména o nabídku a dovoz z východní Evropy. Malí vlastníci lesů, musí proto jít ke kupci, ke zpracovateli a nabízet dříví, které zamýšlí zpeněžit. Společným

hospodařením lze omezit import dříví ze zahraničí, neboť pro každého českého zpracovatele je jistější tuzemské dříví než dříví dovezené.

Společným postupem lze také vytvořit lepší předpoklady pro získání finančních příspěvků a úvěrů na hospodaření v lesích. Při společném hospodaření bez ohledu na vlastnické hranice na dostatečně velké ploše lesů lze dosáhnout relativně pravidelný a vyrovnaný finanční výnos lesního sdružení. Dostatečně velké sdružení vlastníků lesa může postupem času uvažovat také o nových společných podnikatelských aktivitách jako je např. dřevozpracující závod nebo přidružená výroba apod. (3)

Už Jan Frič popsal v roce 1929 ve zvláštním otisku časopisu „Lesnická práce“ lesní družstevnictví jako *„občasnou náказu v dosti pravidelném období. Řadu let družstva odpočívají v klidu a zapomnění než přijde nový objevitel a upozorní na nové problémy lesních družstev. Svolávají se porady, nevyřeší se vůbec nic, lesní družstva se uloží k spánku a čekají několik let na nového objevitele. Historie se opakuje, žádný z objevitelů usilovnou snahou nedocílil výsledku. Poměry roztržitosti v lesním hospodářství jsou známé, nebyly jiné v minulosti a nejsou jiné v přítomnosti.“* (6)

Před rokem 1989 stát vlastnil více než 96% všech lesů. Během restitucí byly původním vlastníkům navraceny lesní pozemky, které jim byly odebrány po „vítězném únoru“ v roce 1948. V současné době je proces restitucí, s výjimkou majetku církví v zásadě ukončen. Městům a obcím bylo převedeno zpět 16 % lesů a právníkům a fyzickým osobám 22 % lesů.

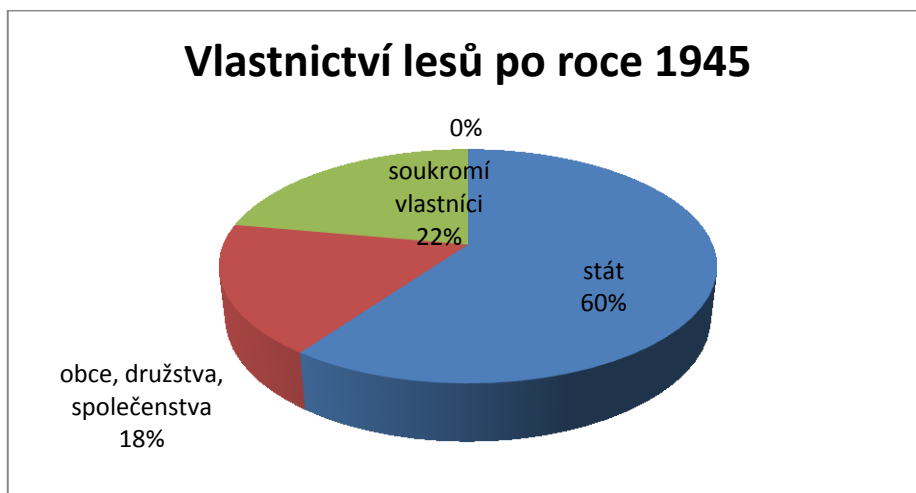
Probíhá restituce lesních pozemků, které byly dříve vlastněny církvemi, řády a církevními kongregacemi, jedná se o církevní majetek v celkovém podílu cca 170-180 tisíc ha lesů ve vlastnictví státu.

Ve vlastnictví státu stále zůstává 60% lesů, což je ve srovnání s většinou evropských zemí poměrně mnoho. Na tomto stavu se částečně odráží výsledek první pozemkové reformy z dvacátých let minulého století a především konfiskace majetku Němců a kolaborantů po roce 1945 tzv. Benešovými dekrety. Lesy ve vlastnictví našeho státu se na rozdíl od mnohých jiných zemí nacházejí ve všech regionech a ve všech přírodních lesních oblastech včetně různých kategorií lesů.

Dalšími vlastníky lesů jsou obce, jejich lesní družstva a společenstva, která se na vlastnictví lesů podílejí 17,96 % a soukromí vlastníci 22,1 %.

Z celkové výměry lesů ve vlastnictví České republiky, což je 1 553,1 tisíc ha, je 1 305,1 tisíc ha ve správě s.p. Lesy České republiky, 124,2 tisíc ha ve správě s.p. Vojenské lesy a statky ČR a 94,9 tisíc ha ve správě národních parků. (7)

Tabulka 2: vlastnictví lesů po roce 1945, zdroj dat <http://eagri.cz/public/web/mze/lesy>

3. Vlastnictví lesů a družstva

Právo hospodaření s lesy ve vlastnictví státu má několik organizací. Státní podnik Lesy České republiky spravuje téměř 85 % rozlohy státních lesů, tedy 1,36 milionu hektarů. Státní podnik Vojenské lesy a statky vykonává právo hospodaření ve státních lesích, které se nacházejí výlučně ve vojenských újezdech, jde o 129 tisíc hektarů.

Správy národních parků (NP Šumava, Krkonošský NP, NP Podyjí, NP České Švýcarsko) pečují o státní lesy na svém území, kde se nachází asi 110 tisíc hektarů lesů.

Vlastnické vztahy v lesích ČR (r. 2012)

Vlastnictví		Porostní plocha	
		(v tis.ha)	%
Státní lesy		1.553	59,80
z toho	Lesy ČR, státní podnik	1.306	50,27
	Vojenské lesy a statky ČR, s. p.	124	4,78
	Ministerstvo životního prostředí (národní parky, AOPK)	96	3,70
	krajské lesy (střední školy aj.)	3	0,11
	ostatní	23	0,94
Nestátní lesy		1.044	40,20
z toho	Obecní a městské lesy	436	16,79
	Soukromé lesy	576	22,18
	Lesní družstva obcí	31	1,17
	Lesy církevní	1	0,06
Celkem		2.597	100,00

Tabulka 3: Vlastnické vztahy v lesích ČR (r. 2012) zdroj dat ÚHÚL

Hospodaření spojené se školní výukou probíhá ve Školním lesním podniku „Masarykův les“ ve Křtinách, který patří Mendelově zemědělské lesnické univerzitě v Brně, a ve Školním lesním podniku v Kostelci nad Černými lesy, který patří České zemědělské univerzitě v Praze. Dále v pěti školních polesích středních lesnických škol v Písku, Hranicích, Trutnově, Vimperku a Žluticích, jedná se cca o 20 tisíc hektarů.

Samostatným útvarem jsou lesy Kanceláře prezidenta republiky v Lánech, jejichž užívání je upraveno zvláštním zákonem, jde asi o 6 tisíc hektarů lesů. Celkem je ve vlastnictví státu asi 1,6 milionu hektarů lesů.

V nestátním vlastnictví lesů je v současné době něco přes jeden milion hektarů lesů. Z toho lesy soukromých osob představují asi 657,5 tisíce hektarů a lesy obcí cca 373,6 tisíce hektarů. Lesní družstva obcí hospodaří asi na 23 tisících hektarech lesů. Lesní plochu v České republice vlastní přibližně 148 tisíc osob a na čtyři tisíce obcí. Z hlediska efektivního lesního hospodaření je však struktura soukromých vlastníků lesů dosti nepříznivá. Na majetcích o velikosti do jednoho hektaru hospodaří 77 % vlastníků lesů a nad 50 hektarů pouze 0,3 % vlastníků lesů. Soukromé lesní majetky do 50 ha představují přibližně 350 tisíc hektarů. (5)

Jediným významným představitelem nestátních vlastníků lesů je Sdružení vlastníků obecních a soukromých lesů (SVOL). Sdružení vlastníků lesů bylo založeno v roce 1992 a jeho zakládajícími členy bylo 93 obcí a měst z celé České republiky. Hlavní činností sdružení je hájit zájmy nestátních vlastníků lesů, pomoc při přejímání majetku zpět do vlastnictví a metodická pomoc při hospodaření. V roce 1998 valná hromada schválila změnu a rozšíření názvu na Sdružení vlastníků obecních a soukromých lesů v ČR. Zásadní změna v existenci sdružení byl vstup soukromých vlastníků lesů, který nejen výrazně posílil členskou základnu, ale i postavení, celkový vliv a význam sdružení v České republice i v zemích Evropské unie.

„V roce 2005 měl SVOL následující strukturu členské základny: obce - 387 členů, 198 624 ha; soukromí vlastníci - 91 členů, 104 114 ha; lesní družstva, sdružení vlastníků - 14 členů, 26 310 ha. Celkem SVOL sdružuje 493 členů (1043 vlastníků), kteří hospodaří na 329 804 hektarech lesů, což přesahuje již 12 % lesů v České republice. Za dobu své existence se SVOL stalo uznávaným zástupcem nestátních lesních majetků a partnerem pro jednání o důležitých lesnických otázkách, podílí se na tvorbě lesnické politiky a legislativy. Sdružení navazuje kontakty a spolupracuje s organizacemi a sdruženími vlastníků lesů v ostatních zemích Evropy. SVOL je členem Federace evropských obecních lesů (FECOF) se sídlem ve Štrasburku a má statut mimořádného člena Konfederace evropských vlastníků lesů (CEPF) se sídlem v Bruselu.“ (8)

Dobrovolné sdružování se dělí do dvou základních forem, sdružování majetků a sdružování činností.

Majetkovým sdružováním vlastníků lesů, se rozumí případy, kdy sdružený majetek zahrnuje mimo jiné také lesní pozemky s lesními porosty, výrobní budovy a stavby (např. lesní cesty), stroje a jiné prostředky atd. Majetkové sdružování může být pojato jako obchodní společnost nebo jako družstvo. Vlastníci drobných lesů tak vytvářejí podnik, který disponuje obchodním majetkem. Lesní majetek je zahrnut do obchodního jmění. V zahraničí je tato forma sdružování vlastníky lesů odmítána, jelikož změna vlastnictví k lesním pozemkům musí být zapsána v katastru nemovitostí a vlastník se dobrovolně musí vzdát možnosti neomezeně disponovat svým majetkem a zbavuje se svých vlastnických práv.

Druhou formou sdružování je sdružování činností, které se provádí za účelem společných činností spojených s obhospodařováním lesů, kdy dochází rovněž v určité míře k majetkovému sdružování. Je ale sdružován majetek, kterým je nutno při obhospodařování lesů disponovat, věci, práva a jiné majetkové hodnoty, které patřily účastníkům sdružení, a které slouží k provozování sdruženého podniku. Rozdíl spočívá především v tom, že do sdruženého obchodního majetku není v tomto případě zahrnut lesní majetek účastníků sdružování. Vlastník se při sdružování činností nevzdává ani dočasně svých vlastnických práv k lesním pozemkům.

Z historie sdružování u nás vyplývá, že nejpřijatelnější a nejsnazší formou vlastnických družstev jsou zalesňovací družstva, která vznikala sdružením pustých pozemků více majitelů v jeden celek nově zalesňovaný. Odhadem se dnes jedná o výměru cca 31 000 ha zemědělské půdy. (3)

3.1 Analýza právních předpisů upravující formu společnosti (družstvo)

Právní úprava družstev prošla v posledních několika letech významnými změnami. Do 31. 12. 2013 obsahoval právní úpravu družstev zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník (dále jen „obchodní zákoník“), který byl zrušen zákonem č. 90/2012 Sb., zákon o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o obchodních korporacích“).

3.1.1 Zákon o obchodních korporacích

Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích), ve znění pozdějších předpisů, byl přijat dne 25. 01. 2012,

jeho účinnost nastala dne 01. 01. 2014, přičemž byl přijat společně se zákonem č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, jelikož byl druhou částí tzv. rekodifikace soukromého práva, která znamenala zásadní změny pro český právní řád, když odstranila tzv. dvoukolejnost soukromoprávní úpravy.

Zákonodárce nezamýšlel vytvoření pokračovatele obchodního zákoníku, proto není zákon o obchodních korporacích koncipován jako jeho nástupce, nýbrž jako zvláštní právní předpis, který se zabývá poměrně úzce specifikovaným okruhem právnických osob, a to, jak již vyplývá z jeho názvu, obchodními korporacemi.

Zákon o obchodních korporacích je členěn na 3 části, a to:

- ❖ Část I.: § 1 - § 773 Obchodní korporace
- ❖ Část II.: § 774 - § 785 Ustanovení závěrečná a přechodná
- ❖ Část III.: § 786 Účinnost

Obecně jsou družstva upravena v Části první – Obchodní korporace, Hlavě první zákona o obchodních korporacích, kde je ve společných ustanoveních uvedeno, že „*obchodními korporacemi jsou obchodní společnosti a družstva*“, přičemž „*družstvy jsou družstvo a evropská družstevní společnost*“.

Zvláštní úpravu družstev lze najít v Části první – Obchodní korporace, Hlavě šesté – Družstvo, přičemž družstvu jsou věnována ustanovení § 552 a následující. Družstvo je definováno jako „*společenství neuzavřeného počtu osob, které je založeno za účelem vzájemné podpory svých členů nebo třetích osob, případně za účelem podnikání*.“ Právní úprava § 221 odst. 1 obsažená v obchodním zákoníku označovala družstvo rovněž jako společenství neuzavřeného počtu osob, ovšem založeného za účelem podnikání, nebo dále za účelem zajišťování hospodářských, sociálních nebo jiných potřeb svých členů.

Z uvedeného je patrné, že úprava obsažená v zákoně o obchodních korporacích definuje družstvo poměrně širěji, než tomu bylo v obchodním zákoníku, za družstvo lze tedy považovat jakékoliv společenství nejméně 3 členů, které má stanovený cíl svého založení, čímž je buď vzájemná podpora jeho členů či třetích osob, nebo rovněž podnikání. (9)

3.1.2 Lesní zákon

Zákon č. 289/1995 Sb., o lesích, ve znění pozdějších předpisů (lesní zákon) je základním předpisem lesního hospodářství a je účinný od 1. ledna 1996, kdy nahradil všechny dosavadní právní předpisy o lesích. Tento právní předpis upravuje jak základní práva vlastníků lesa, tak i zájem státu na tom, aby všechny lesy byly i nadále schopny trvale plnit všechny funkce lesa.

Zákon o lesích rámcově upravuje nakládání s lesy, obecné užívání lesů, hospodářskou úpravu lesů, vlastní hospodaření v lesích, licence v lesním hospodářství, finanční podpory hospodaření v lesích a státní správy lesů. Je založen na myšlenkách zachování lesů pro příští generace a rovnost práv jednotlivých vlastníků lesa.

Působností ústředního orgánu státní správy lesů bylo pověřeno Ministerstvo zemědělství (kromě území národních parků, kde je působnost Ministerstva životního prostředí určena zákonem č. 114/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů). Lesní zákon a některé prováděcí předpisy byly již několikrát novelizovány.

V roce 2003 byl přijat zákon č. 149/2003 Sb., o obchodu s reprodukčním materiálem lesních dřevin, který v první řadě harmonizoval české právní předpisy s předpisy EU, implementoval do českého právního řádu směrnici Rady 1999/105/ES. Tento zákon stanoví nové povinnosti mimo jiné vlastníků lesa, jako např. povinnost vlastníka lesa vést evidenci o původu takto použitého materiálu a uchovávat ji po dobu 20 let od obnovy lesa nebo zalesnění.

V porovnání se zahraničím má ČR poměrně přísnou legislativu ve vztahu k lesnímu hospodářství. Legislativa vyvažuje hospodářské a mimoprodukční funkce lesa. Vlastník lesů při obhospodařování lesů povinen dodržet tyto základní povinnosti vyplývající z lesního zákona:

- ❖ *nepoškozovat zájmy jiných vlastníků lesů, zachovávat funkce lesa a chránit genofond lesních dřevin,*
- ❖ *do 30 dnů ode dne uzavření smlouvy oznámit orgánu státní správy lesů vznik nájmu, podnájmu nebo výpůjčky lesních nebo jiných pozemků, jestliže trvají nebo mají trvat méně než pět let,*
- ❖ *při výměrou větší než 50 ha si zabezpečit zpracování LHP a hospodařit podle schváleného LHP, v případě menší výměry a protokolárního převzetí LHO hospodařit podle ní,*

- ❖ *strpět provádění potřebných úkonů spojených s inventarizací lesů a poskytovat nezbytné údaje orgánům státní správy lesů,*
- ❖ *vést evidenci o původu reprodukčního materiálu použitého při obnově lesa a zalesňování a uchovávat ji po dobu 20 let od obnovy lesa nebo zalesnění,*
- ❖ *obnovovat lesní porosty vhodnými dřevinami a vychovávat je včas a soustavně tak, aby se zlepšoval jejich stav, zvyšovala jejich odolnost a zlepšovalo plnění funkcí lesa,*
- ❖ *při provádění mytní těžbě úmyslně nepřekročit velikost holé seče 1 ha a její šíři na exponovaných hospodářských souborech jednonásobek a na ostatních stanovištích dvojnásobek průměrné výšky těžného porostu, na hospodářském souboru přirozených borových stanovišť na písčitých půdách a na hospodářském souboru přirozených lužních stanovišť do velikosti 2 ha holé seče bez omezení šíře,*
- ❖ *v hospodářských souborech na mimořádně nepříznivých stanovištích v lesích ochranných při obnově porostů přednostně uplatňovat použití clonných sečí a výběrů,*
- ❖ *holinu na lesních pozemcích zalesnit do dvou let a lesní porosty na ní zajistit do sedmi let od jejího vzniku,*
- ❖ *zjišťovat a evidovat výskyt a rozsah škodlivých činitelů a jimi působených poškození důležitých pro pozdější průkaznost provedených opatření,*
- ❖ *preventivně bránit vývoji, šíření a přemnožení škodlivých organismů,*
- ❖ *provádět preventivní opatření proti vzniku lesních požárů,*
- ❖ *při vzniku mimořádných okolností a nepředvídaných škod v lese (větrné a sněhové kalamity, přemnožení škůdců, nebezpečí vzniku požárů v období sucha apod.) činit bezodkladná opatření k jejich odstranění a pro zmírnění jejich následků, a zastavení jiných těžeb než těžeb nahodilých a zpracování těžeb nahodilých ve stanoveném rozsahu a termínu,*
- ❖ *provést ochranný zásah směřující k zastavení šíření nebo k hubení škodlivých organismů,*
- ❖ *zničit napadená semena a sazenice,*

- ❖ *průkazně označovat a evidovat vytěžené dřevo,*
- ❖ *dbát, aby lesní porosty nebyly nepřiměřeně poškozovány zvěří,*
- ❖ *zvyšovat odolnost lesa a jeho stabilitu, zejména vhodnou druhovou skladbou dřevin a jejich rozmístěním v porostu,*
- ❖ *hospodařit v lese tak, aby jeho činností nebyly ohroženy lesy sousedních vlastníků,*
- ❖ *chránit les před znečišťujícími látkami unikajícími nebo vznikajícími při jeho hospodářské činnosti, používat výhradně biologicky odbouratelné oleje k mazání řetězů motorových pil a biologicky odbouratelné hydraulické kapaliny,*
- ❖ *přednostně provádět těžbu nahodilou tak, aby nedocházelo k vývinu, šíření a přemnožení škodlivých organismů,*
- ❖ *provádět meliorace a hrazení bystřin pokud orgán státní správy lesů nerozhodne o tom, že jde o opatření ve veřejném zájmu,*
- ❖ *strpět, aby se jeho pozemku užilo v nezbytné míře k přípravě, budování a údržbě zařízení meliorací a hrazení bystřin v lesích a podílet se na realizaci nebo úhradě prací,*
- ❖ *zajišťovat hospodaření v součinnosti s odborným lesním hospodářem a každou změnu v osobě odborného lesního hospodáře oznámit do 30 dnů orgánu státní správy lesů,*
- ❖ *vést lesní hospodářskou evidenci o plnění závazných ustanovení plánu a evidenci o provedené obnově lesa v jednotlivých porostech, souhrnné údaje předat orgánu státní správy lesů vždy do konce března za uplynulý kalendářní rok. (8)*

3.2 Charakteristické znaky družstva (srovnání s ostatními formami obchodních společností)

Nový zákon o obchodních korporacích (stejně jako obchodní zákoník) rozlišuje:

- ❖ osobní společnosti (veřejná obchodní společnost, komanditní společnost),

- ❖ kapitálové společnosti (společnost s ručením omezeným, akciová společnost).

Osobní společnost může být založena jen za podnikatelským účelem nebo za účelem správy vlastního majetku. Možnost založit kapitálovou společnost i za jiným účelem než je podnikání (fiktivní podnikatel) zůstává stejná jako v obchodním zákoníku.

Evropská společnost, evropské hospodářské zájmové sdružení a evropská družstevní společnost se řídí zákonem o obchodních korporacích jen v tom rozsahu, v jakém to připouští přímo použitelné předpisy Evropské unie.

Všechny obchodní společnosti se zakládají společenskou (u akciové společnosti zakladatelskou) smlouvou a v případech, kdy je společnost zakládána jen jedním subjektem, zakladatelskou listinou. Dnem vzniku společnosti je den, ke kterému je společnost zapsána do obchodního rejstříku. Do té doby nemůže nabývat práv ani se zavazovat, nemůže ani spravovat vlastní majetek. Společnost zaniká ke dni výmazu z obchodního rejstříku.

3.2.1 Družstvo

Družstvo je společenství neuzavřeného počtu osob, k jeho založení je třeba nejméně 3 členů, přičemž je zakládáno buď za účelem vzájemné podpory svých členů, případně třetích osob, nebo za účelem podnikání.

Ustavující schůze družstva volí členy orgánů družstva, přijímá stanovy, které vypracoval svolavatel, a schvaluje způsob splnění základního členského vkladu, případně i vstupního vkladu. Svolavatele písemně pověřují zájemci o založení družstva k vypracování stanov.

Ten, kdo podal přihlášku do zakládaného družstva nejpozději do zahájení ustavující schůze a nevezal ji zpět, a jehož přihláška splnila podmínky pro členství a jeho vznik (vyjma splnění vkladové povinnosti, popřípadě vzniku pracovního poměru), a byla schválena, je zakladatelem družstva. Seznam zakladatelů je po schválení stanov schvalován ustavující schůzí.

Základním členským vkladem se každý člen podílí na základním kapitálu družstva. Stanovy určí, zda se člen může podílet na základním kapitálu jedním či více dalšími členskými vklady, přičemž výše těchto vkladů může být pro jednotlivé členy

různá. Součtem základního členského vkladu a všech dalších členských vkladů je tvořen členský vklad.

Členství v družstvu vzniká za současného splnění všech zákonných podmínek a podmínek určených stanovami, a to:

- a. dnem vzniku družstva při založení družstva,
- b. dnem, kterým bylo rozhodnuto příslušným orgánem družstva o přijetí za člena nebo pozdějším dnem uvedeným v takovém rozhodnutí, nebo
- c. přechodem nebo převodem družstevního podílu.

Pro přihlášku uchazeče o členství, jakož i rozhodnutí družstva o přijetí, je předepsána písemná forma, přičemž o přijetí do družstva rozhoduje představenstvo či jiný orgán družstva určený stanovami, ovšem mimo kontrolní komise. Člen je do družstva přijat na dobu neurčitou.

Právo na podíl na zisku lze určit stanovami, přičemž je možné toto právo přiznat buď jednomu, nebo více členům. Není – li stanovami určen způsob určení podílu člena na zisku, který je k dispozici k rozdělení mezi členy družstva, je tento určen v poměru k jeho nesplněné vkladové povinnosti k členskému vkladu ke splacenému základnímu kapitálu družstva. Stanovy mohou rovněž určit, že členská schůze může nařídit členům povinnost uhradit ztráty družstva.

Družstvo má své orgány, těmi jsou: členská schůze, představenstvo, kontrolní komise a případně další orgány zřízené stanovami.

Nejvyšším orgánem družstva je členská schůze, jíž se mohou účastnit všichni členové družstva a některé další osoby. Členská schůze je svolávána například v případě změny stanov družstva, ke schválení řádné, mimořádné nebo konsolidované účetní závěrky, k rozhodnutí o rozdělení zisku nebo úhradě ztráty družstva, k rozhodnutí o vydání dluhopisů, k rozhodnutí o přeměně družstva nebo v jiných důležitých zájmech družstva, nicméně představenstvo je povinno svolat členskou schůzi vždy nejméně jednou za každé účetní období.

Statutárním orgánem družstva je představenstvo, kterému je svěřeno obchodní vedení družstva. Představenstvo je povinno plnit usnesení členské schůze (neodporují-li právním předpisům), zajišťovat řádné vedení účetnictví, předkládat účetní závěrky ke schválení členské schůzi a rovněž dle stanov i návrh na rozdělení zisku, nebo naopak

úhradu ztráty družstva. Pokud stanovy neurčí vyšší počet, sestává představenstvo ze tří členů, přičemž představenstvo si volí svého předsedu a případně i místopředsedu.

Aby nedocházelo ke zneužití funkce člena představenstva, mají jeho členové zákonem zakázán výkon některých činností, ať už se to týká například podnikání v předmětu činnosti družstva, dalšího členství ve statutárních orgánech, či kontrolní komisi družstva. Jedná se o tzv. „*zákaz konkurence*“.

Pokud má družstvo méně než padesát členů, je možné, aby stanovy určily, že se představenstvo nezřizuje a funkci statutárního orgánu vykonává pouze předseda družstva.

Dalším orgánem družstva je kontrolní komise, která je zřizována za účelem kontroly činnosti družstva, či projednávání stížností členů družstva. Neurčí – li stanovy vyšší počet, má kontrolní komise tři členy, přičemž si volí svého předsedu a případně i místopředsedu.

Kontrolní komise je oprávněna vyžádat si jakékoliv informace a doklady o hospodaření družstva a při svém rozhodování je nezávislá na ostatních orgánech družstva. Jedná – li se o finanční záležitosti, zejména účetní závěrku, rozdělení zisku, úhradu ztráty družstva, nebo o uhrazovací povinnost členů, vypracovává kontrolní komise písemné stanovisko, pokud zjistí nedostatky, upozorní na ně představenstvo a následně dohlíží na zjednání nápravy.

Vůči činnosti kontrolní komise je zákonem stanovena informační povinnost ze strany představenstva, jiných orgánů, ale i prokuristy. Členové kontrolní komise jsou oprávněni účastnit se jednání představenstva, nebo jakéhokoliv orgánu družstva zřízeného stanovami, rovněž v případě potřeby zastupují družstvo proti členovi představenstva v řízení před soudy či jinými orgány. Stejně jako pro členy představenstva, platí i pro členy kontrolní komise zákaz konkurence.

Pokud má družstvo méně než padesát členů, není kontrolní komise zřizována a její působnost vykonává členská schůze, ovšem je možné, aby stanovy určily jiné podmínky.

Družstva mohou prostřednictvím stanov zřizovat i jiné orgány, než ty, které povinně stanoví zákon o obchodních korporacích.

3.2.2 Veřejná obchodní společnost

Veřejná obchodní společnost je osobní společností, v níž se její společníci (nejméně 2) účastní na jejím podnikání nebo správě jejího majetku. Společníci ručí za její dluhy společně a nerozdílně, tedy charakteristickými znaky jsou:

- ❖ minimálně dvě osoby;
- ❖ společná firma obsahující označení:
  - „veřejná obchodní společnost“,
  - „veř. obch. spol.“,
  - „v. o. s.“,
  - případně je - li ve firmě uvedeno jméno alespoň jednoho ze společníků, je možné označit „a spol.“;
- ❖ jedná se o osobní společnost;
- ❖ osobní přínos;
- ❖ neomezené a solidární ručení společníků.

Výhodou je jednoduchá organizační struktura, zdanění, vysoký stupeň dispozitivnosti, není vkladová povinnost. Nevýhodou je neomezené a solidární ručení společníků.

Podíl na zisku a ztrátě se dělí mezi společníky rovným dílem a platí zákaz konkurence v předmětu podnikání společnosti, a to ani ve prospěch jiných osob v případě absence svolení ostatních společníků.

3.2.3 Komanditní společnost

Komanditní společnost je společnost skládající se z různých společníků a odlišnými právy a povinnostmi. Komanditní společnost obsahuje jak prvky veřejné obchodní společnosti, tak společnosti s ručením omezeným, jelikož alespoň jeden společník ručí za dluhy společnosti omezeně (komanditista) a alespoň jeden společník neomezeně (komplementář).

Komanditista ručí za dluhy společnosti ze zákona s ostatními společníky, a to společně a nerozdílně do výše svého nesplaceného vkladu podle stavu zápisu v obchodním rejstříku. Komplementář ručí za dluhy společnosti, podobně jako společník ve veřejné obchodní společnosti, a to celým svým majetkem společně a nerozdílně s ostatními komplementáři.

Zvláštní pozornost je třeba věnovat právní úpravě upravující ručení komanditistů v případě uvedení jejich jména ve firmě obchodní společnosti, jelikož v takovém případě komanditista ručí zcela stejně jako komplementář.

Firma společnosti obsahuje označení „komanditní společnost“, „kom. spol.“ nebo „k.s.“. Zisk a ztráta se dělí mezi společnost a komplementáře rovným dílem, není-li určeno jinak.

3.2.4 Společnost s ručením omezeným

Kapitálovou společností je společnost s ručením omezeným, ve které její společníci ručí za dluhy společně a nerozdílně, ovšem pouze do výše, v jaké nesplnili vkladové povinnosti, a to podle stavu zapsaného v obchodním rejstříku v době, kdy byli věřitelem vyzváni k plnění. Charakteristické znaky společnosti jsou:

- ❖ kapitálová společnost s některými prvky osobní společnosti (změnu společenské smlouvy umožňuje dohoda všech společníků, případně rozhodnutí valné hromady, je – li to stanoveno společenskou smlouvou);
- ❖ omezené ručení společníků;
- ❖ firma obsahuje označení „s.r.o.“, „spol. s r.o.“ nebo „společnost s ručením omezeným“;
- ❖ minimální vklad ve výši 1 Kč.

3.2.5 Akciová společnost

Akciová společnost je taková společnost, jejíž základní kapitál je rozdělen na určitý počet akcií, přičemž firma této společnosti obsahuje označení „akciová společnost“, „akc. spol“, nebo jednoduše „a.s.“.

Výše základního kapitálu se v zásadě vyjadřuje v českých korunách, ovšem v případě vedení účetnictví v eurech je možné vyjádřit základní kapitál v této měně, přičemž v českých korunách je výše základního kapitálu nejméně 2.000.000 Kč a v eurech 80.000 EUR.

K založení společnosti je vyžadováno přijetí stanov, přičemž zakladatelem je osoba, která přijímá stanovy a podílí se na úpisu akcií.

Akcionáři mají možnost aktivně vykonávat oprávnění podílet se na řízení společnosti, a to na valné hromadě nebo mimo ni. Valná hromada je svolávána

představenstvem, které je statutárním orgánem společnosti a kterému přísluší její obchodní vedení, a to nejméně jednou za účetní období, ovšem stanovy mohou určit, že valná hromada bude svolána častěji. (9)

3.3 Družstevní vlastnictví lesů v ČR do roku 1945

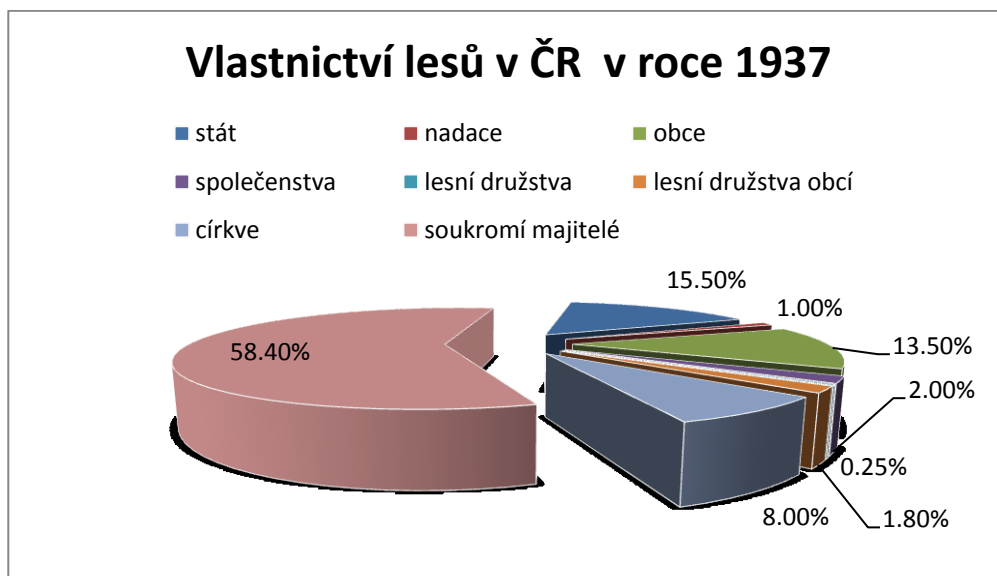
Vlastnictví v dnešním slova smyslu se datuje až od 50. let 19. století. Revolucí v roce 1848, která zasáhla evropský kontinent, byla totiž spolu s poddanstvím zrušena i vrchnostenská práva, současně byla uzákoněna rovnost občanů před zákonem, možnost svobodně nabývat majetek a svobodně podle svého uvážení s ním nakládat. Do první světové války jednoznačně převládalo soukromé vlastnictví lesů, celkem 80 %, obce vlastnily 10%, církve 8% a stát, nadace a společenstva 2% lesů.

Tabulka 4: Vlastnictví lesů do 1. světové války, zdroj dat: www.silvarium.cz/lesnicka-prace-c-02-03/ekonomicke-aspekty-obhospodarovani-malych-lesnich-majetku

Významným zásahem do vlastnictví lesů byla pozemková reforma, realizovaná v letech 1919 až 1939. Nejvíce postihla majitele lesů nad deset tisíc hektarů, majetek císařské rodiny byl konfiskován celý. Převzatá půda zůstala zčásti ve státním vlastnictví, zčásti byla přidělena novým vlastníkům, většinou obcím a lesním družstvům obcí. *V roce 1937 stát vlastnil (údaje se týkají pouze českých zemí, tedy bez Slovenska a Podkarpatské Rusi) 367,2 tisíce hektarů (15,5 %) lesů, nadace 23,5 tisíce hektarů (1 %), obce 319,4 tisíce hektarů (13,5 %), společenstva 42,2 tisíce hektarů (2 %), lesní*

družstva 6,1 tisíce hektarů (0,25 %), lesní družstva obcí 39,3 tisíce hektarů (1,8 %), církve 187,2 tisíce hektarů (8 %) a soukromí majitelé 1,384 milionu hektarů (58,4 %) lesa. (1)

Tabulka 5: Vlastnictví lesů do 1. světové války, zdroj dat: www.silvarium.cz/lesnicka-prace-c-02-03/ekonomicke-aspekty-obhospodarovani-malych-lesnich-majetku

V příspěvku do časopisu Lesnická práce, ročník VIII. V roce 1929 se Jan Frič zabýval problémy lesního hospodaření, návrhem řešení a konečným nevyřešením nastolených problémů. Popsal otázku lesních družstev v Čechách od roku 1883, kdy se jí zabýval Zemský výbor a zemědělská rada. V roce 1984 byl ve zprávě zemědělského výboru uveřejněn požadavek na opravu lesního zákonodárství se zřetelem na lesní družstva hospodařících na menších lesních majetcích.

V roce 1910 prof. Dr. Cieslar ve své inaugurační řeči zmínil, že výnosnost lesního hospodářství v drobném lesním majetku ať soukromém nebo obecním může být zaručena pouze skládáním malých lesů ve větší.

V roce 1911 navrhl Dr. Šíman v anketě zemědělské rady moravské, aby náprava špatného hospodaření malých družstev byla učiněna založením vzorových lesních družstev. Ve zprávě lesního komitétu z 30.11.1911 se hovoří o založení družstev za účelem řádného hospodaření ve všech lesích a řádného využití lesní těžby.

V roce 1926 se konal mezinárodní lesnický kongres v Římě. Zde Jan Frič přednesl referát pod názvem „Počátky lesního družstevnictví v republice Československé a mezinárodní význam lesního družstevnictví“, kde uvedl, že myšlenku družstevnictví podle dosavadních zkušeností v různých státech nelze provést pouze zákonnými opatřeními ani jednotlivými zásadami a směrnici. Ale každý les, bez ohledu na rozlohu, by měl být podroben odbornému dozoru a hospodařit podle programových zásad a vytyčeného postupu, s ohledem na celkovou důležitost, trvalost hospodaření, nejvyšší produktivitu a hospodářskou šetrnost (hospodářskou šetrností se rozumí vytvoření soběstačných hospodářských celků.)

Navrhoval uskutečnit mezinárodní informační zpravodajství, kde by v každoročních výročních zprávách byl uveden přehled o zdaru či nezdaru použitých metod. Dále navrhoval požádat rezorty jednotlivých států o podporu, organizaci a propagaci myšlenky lesního družstevnictví. V závěru se ale dočteme, že tento mezinárodní lesnický kongres nevyřešil žádnou z předložených otázek.

V roce 1927 vydal Frič Lesní pozemkovou brožuru, která se týkala zvýšení hospodářské úrovně malých lesů, její odborné správy, nenásilného združstevnění soustředěné na kraje s velkým procentem malých lesů. Druhým stupněm pak mělo být utvoření okresních lesních spolků a jmenování stálého odborného znalce, které by se časem mohly změnit v zájmová společenství majitelů malých lesů, která by vysílala své zástupce do zemědělsko lesnických komor. Tvoření družstev venkovských obcí za účelem získání malého nebo středního lesního statku na podkladě zákonů, doporučoval jen tehdy, pokud by bylo jediným prostředkem k zamezení parcelace lesního objektu na malé, hospodářsky nesamostatné celky.

Ve stejném roce byl vydán „Pamětní spis o lesní a rybníční reformě“, vzniklý z dlouhých porad „Poradního sboru československého lesnictva pro lesní a rybníční reformu“, ve kterém bylo uvedeno, že od družstevního členstva nelze očekávat pochopení pro veřejné i národohospodářské úkoly lesa, považuje proto přiděl zabraných lesů jakýmkoliv družstevním útvarům za nepřipustný. Združstevnění lesního majetku může nastat pouze u existujících drobných lesů. Odborní lesní hospodáři podléhali výhradně úřednímu dozoru. (6)

Další významnou knihu přibližně ze stejného období napsal lesní inženýr Antonín Holub pod názvem „Lesní družstevnictví, Lesohospodářská úprava“. Dočteme se v ní, že stav a obdělávání pozemků v našem zemědělství patří nesporně mezi

nejvyspělejší z kulturních států, ale že totéž se nedá říct o lesním hospodářství. Lesní hospodářství je v této době zanedbaným odvětvím. Výměra tzv. malolesů přesahuje v Čechách 1/10 (z 500 000 ha) rozlohy všech lesů v Československé republice.

V knize se uvádí, že lesy mají dalekosáhlý veřejný význam, blahodárný vliv na klimatické poměry, zásobování země vodou a tím vliv na úrodnost krajů. Mají vliv zdravotní, estetický a mravně výchovný vliv na člověka. Jsou útočištěm, zvěře, ptactva, rostlinstva a dalších rozličných druhů živočichů a vzhled polí, luk a lesů ukazuje na kulturu a bohatství státu, s tím, že zubožené lesy nepůsobí přívětivým dojmem a proto zvelebení hospodaření na malých lesních majetcích prospívá nejen vlastníkům, ale i celé veřejnosti. Vzorovým hospodařením by stoupla výnosnost těchto drobných porostů na dvou až čtyřnásobek.

I tato kniha zabíhá hlouběji do historie, do 12. a 13. století, kdy na ochranu lesů byly vydány mnohé řády, povinnosti a práva. V roce 1348 byl vyhlášen řád lesů „Majestates Carolina“, jehož článek č. 55 se dotýká ochrany lesů a ryb, různá sněmovní opatření z 15. a 16. Století na ochranu lesa a honiteb, lesní řád z roku 1754, který zakazoval sbírání pryskyřice, odlamování kůry, rozdělování ohňů v lese od jara do podzimu.

Na základě shromážděných odborných dat z předešlých let byl roku 1852 v Rakousku vydán první lesní zákon. Nařízení ministerstva orby z roku 1872 poukazyvalo na nutnost, aby si vlastníci drobných lesů a obce opatřily kvalifikované lesní hospodáře.

Speciálně pro Čechy byl v roce 1893 vydán Zemský zákon „O dozoru nad hospodářstvím lesů obecných“. K němu byly vypracovány instrukce pro okresní lesní techniky. Zákon ukládal obcím hospodaření na podkladě hospodářských plánů nebo programů. Od platnosti tohoto zákona se stav obecního lesního hospodářství značně zlepšil.

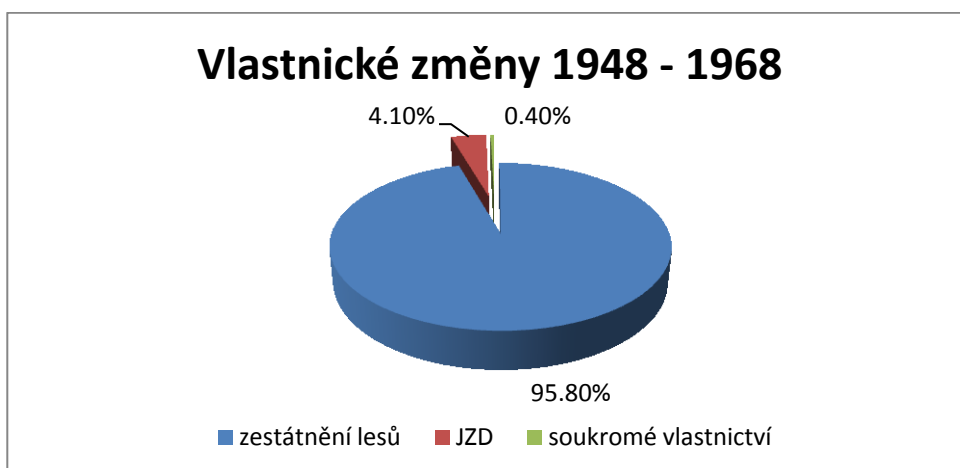
Zásadním poznatkem z nabytých zkušeností lesního inženýra Antonína Holuba, jak uvádí kniha je to, že samotné dodržování zákona nestačí, důležitá je snaha zemědělce získat teoretické i praktické vědomosti o lesním hospodářství. Je třeba začít publikační činností a výchovou, vhodnou propagací znalostí lesnictví mezi širokou veřejností formou přednášek, exkurzí, vydáváním odborné literatury a poskytováním stipendií ke vzdělávacím účelům.

Získání ekonomického pokroku lze dosáhnout i v lesním hospodářství, ovšem pozvolnějším tempem, s ohledem na dlouholeté dorůstání a zrání stromů.

Dále popisuje i další úkoly družstevnictví, jako je opatření semen a pěstování lesních sazenic ve vlastních školkách, opatření nářadí, strojů a dalších pomůcek. (10)

3.4 Družstevní vlastnictví lesů v ČR od roku 1945 do roku 1989

Na začátku 2. světové války a s tím okupace Československé republiky Němci začal naprosto zásadní proces vlastnických změn, který pokračoval po únoru 1948 a skončil až v 60. letech minulého století zestátněním 95,8 procenta lesů, 4,1 procenta lesů užívala JZD, v soukromém vlastnictví zůstalo 0,4 procenta lesů. (2)

Tabulka č. 6, Vlastnické změny 1948 – 1968, zdroj dat : www.svol.cz

Do počátku druhé světové války právní předpisy sloužily spíše pro vytváření podmínek pro společné hospodaření na lesních majetcích. Vznik sdružení byl ponechán na dobrovolném rozhodnutí vlastníků pozemků. Institut dobrovolného členství ve sdružení se změnil se v roce 1940 v právní povinnost.

„Důvodem bylo vládní nařízení č. 178/1940 Sb., o odborné službě lesní, které ex lege, tj. přímo silou právního předpisu založilo na celém území Protektorátu Čechy a Morava lesní společenstva jako právnické osoby veřejného práva, jejichž úkolem podle § 6 nařízení bylo „pečovati o povznesení lesního hospodářství a hospodářský rozvoj členů“, ovšem mimo obchodování a podnikání na vlastní a cizí účet. Obvody

a sídla lesních společenstev vyhlášovalo Ministerstvo zemědělství. Současně vládní nařízení stanovilo, že členy lesních společenstev jsou všichni vlastníci lesů do 575 ha, kteří nemají vlastního odborného lesního hospodáře. Byť každé z lesních společenstev mělo své vlastní vnitřní orgány představované předsedou a správním výborem, byl pro zajištění funkcí každého ze společenstev klíčovou postavou odborný lesní hospodář, který byl oprávněn a povinen zejména sestavovat těžební a obnovovací (zalesňovací) plány a dozírat na jejich řádné provádění, organizovat lesní práce, dohlížet na kácení, výrobu, měření a druhování dřeva, knihovat hmotu vytěženého dřeva, udílet rady o prodeji dřeva a zhodnocení ostatních lesních výrobků a podávat dobrozdání ve věcech lesního a dřevařského hospodářství vlastníkům svěřených lesů.“

Všechna lesní společenstva byla pak dále znovu sdružena do celoprotektorátního Svazu lesních společenstev. Úkolem společenstev bylo pečovat o lesní hospodářství a hospodářský rozvoj majitelů lesa, usměrňovat veškerou činnost lesních společenstev, navrhnout Ministerstvu zemědělství změnu obvodů a sídel lesních společenstev, zajišťovat činnost informační a poradní, jmenovat odborné lesní hospodáře jak pro Svaz, tak i pro lesní společenstva, stanovit a vybírat příspěvky členů na odbornou službu lesní ve výši, již schvaluje ministr zemědělství a vyhláší ve v Úředním listě a spravovat jmění získané z vybraných příspěvků a uhrazovat výdaje odborné lesní služby. V průběhu druhé světové války byla lesní společenstva využita jako významný nástroj pro zvýšení produkce dříví jako strategické suroviny a zajišťování odborné úrovně hospodaření sdruženým vlastníkům. Podle vládního nařízení č. 221/1944 Sb. byla společenstva oprávněna přikazovat těžbu vlastníkům s výměrou menší než 10 ha.

Ačkoliv drtivá většina právních předpisů vydaných v tzv. době nesvobody byla po obnově ČSR v důsledku uplatnění tzv. Benešovy teorie právní kontinuity, zrušena a byl z velké části obnoven právní stav existující před rokem 1939, ke zrušení vládního nařízení č. 178/1940 Sb. došlo až v srpnu 1951 zákonem č. 66/1951 Sb., o odborné správě lesů. Uvedeným zákonem byla zrušena též všechna lesní společenstva včetně Svazu lesních společenstev a jejich majetek a úkoly přešly na Správu státních lesů. (2)

3.5 Družstevní vlastnictví lesů v ČR po roce 1989 do současnosti

---

Sametová revoluce v roce 1989 přinesla opět výrazné změny ve vlastnictví lesů. Na základě přijatých zákonů č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů

k půdě a jinému zemědělskému majetku, a č. 172/1991 Sb., o navrácení majetku obcím, a jejich dalších novelizací, započal restituční proces, kterým byly narovnány majetkové křivdy způsobené komunistickým režimem.

V roce 2005 byly jednotlivé vlastnické kategorie lesů rozděleny tak, že stát vlastnil 59,8% , soukromí vlastníci 23,2 % , obce 15,5 % , lesní družstva 1%, kraje 0,2 % a veřejné vysoké školy 0,3 % . Restituční proces byl nyní z velké části dokončen. Předmětem navrácení je ještě asi 160 tisíc hektarů lesů, na něž byly vzneseny restituční nároky, o nichž rozhodují soudy. Lesy ČR blokují pro církevní restituce cca 170 tisíc ha lesních pozemků. (1)

V roce 1990 došlo k rozdělení státní správy na ministerstvo zemědělství, které zůstalo ústředním orgánem hospodářského řízení lesů a částečně na ministerstvo životního prostředí, které vykonává státní dozor. Zákonodárny sbor začal počátkem roku 1990 s přípravou na vydání restitučních zákonů umožňujících navrácení zestátněného soukromého majetku. Další nutnou etapou bylo i opětovné oddělení majetků obecních a městských od majetku státu, tedy obnova obecního kmenového jmění.

„Zákonem č. 172/1991 Sb., o přechodu některých věcí z majetku České republiky do vlastnictví obcí, kterým byly vytvořeny podmínky pro navrácení budov a pozemků, historicky patřících obcím a městům. Mezi tento majetek patřily i bývalé městské a obecní lesy a budovy nutné pro lesnický provoz. Celý proces vrácení lesních majetků obcí a měst a zejména přístup tehdejších starostů byl velmi různý. Mnozí starostové pochopili, že vrácení majetku umožní obci určitou finanční samostatnost a přispěje k lepšímu hospodaření obce, jinde byl naopak proces navrácení lesů a zejména možnost samostatného hospodaření s relativně malými výměrami lesů zpochybňován a ke snahám lesníků, kteří pamatovali hospodaření městských lesů a chtěli je obnovit, se mnozí starostové stavěli vlažně, až odmítavě.

Přesto většina obcí a měst podklady pro vrácení lesních majetků v průběhu roku 1991 – 92 připravila a o vrácení svých bývalých lesních majetků požádala. V letech 1992 – 1994 požádalo o vrácení 3.880 obcí a měst, šlo o majetky s celkovou výměrou 300 tis. ha. K 31.12.1994 bylo skutečně vráceno 92 % této výměry. Po krátkém období váhání a prvních pozitivních zkušenostech s obecními lesy požádaly i ty váhající obce a města o vydání svých lesních majetků. Proces dohledávání dokladů, identifikace dalších bývalých majetků a jejich vrácení poté pokračoval

i v následujících letech a spolu s dalšími zákonnými úpravami bylo postupně do roku 2008 vráceno obcím a městům více než 419 tis. ha. Naprostá většina a to více než 85 % této výměry tvoří majetky do velikosti 100 ha. Obecních a městských majetků o výměře nad 1000 ha je několik desítek.“

Právě relativně malá výměra vracených majetků vedla mnoho obcí k úvahám, zda je vůbec možné, aby les obci něco přinášel, zda nebude jen přítěží a zároveň vyvstávala otázka, jakým způsobem svoje lesy obhospodařovat tak, aby přinášely pro obec, či město co nejvyšší užitek.

Les rozhodně nemůže být považován za majetek přinášející okamžité a vysoké zisky. Vlastnictví lesa bylo vždy považováno za dlouhodobý proces, znak určitého postavení, určité úrovně hospodaření města, či obce a také pojistku pro horší období. Přihlíželo se nejen k ekonomickému významu lesa, zohledňovány byly i tzv. ostatní funkce. Výnos z lesa se nebude příliš lišit od úrokových sazeb peněžních ústavů, málokdy vynáší víc. I přesto je les ochotně bankami přijímán do zástavy v případě úvěrů, hospodaření v lese je projevem odpovědného přístupu k majetku. (2)

Formy sdruženého obhospodařování lesa jsou vhodné i pro obce. Jsou pro ně možností, jak zajistit hospodaření na lesním majetku obce, využít výhod vyplývajících ze zvýšené výměry obhospodařovaného majetku a tím i vyšší produkční a výnosové vyrovnanosti spojené s efektivnějším rozdělením nákladů.

Velmi dobře fungující sdružení (konkrétně lesní družstva), která byla založena ve třicátých letech minulého století na Českomoravské vrchovině a byla pak po roce 2000 úspěšně obnovena. (2)

4. Přehled družstev vlastních lesy v ČR v současnosti, popis a charakteristika subjektů, analýza výsledků jejich hospodaření

Hospodaření lesních družstev v konkurenčním tržním prostředí může být vhodnou formou kooperace malých a středních podniků.

Největším družstvem v ČR je Lesní družstvo obcí se sídlem v Přibyslavi (hospodaří na 5 850 ha). K dalším subjektům patří např. Lesní družstvo ve Štokách, Lesní družstvo ve Chmelné, Lesní družstvo Borovná, Lesní družstvo Jinačovice, Lesní družstvo pro Uh. Ostroh a okolí, Lesní a obchodní družstvo Slavkov, Lesní družstvo Osvětmany, Lesní družstvo obcí Měříň, Lesní družstvo obcí Ledec nad Sázavou, Lesní družstvo obcí v Přibyslavi, Lesní družstvo Nedakonice.

4.1 Lesní družstvo Přibyslav

Lesní družstvo obcí se sídlem v Přibyslavi je největším lesním družstvem v České republice a patří i mezi lesní družstva nejstarší. Je druhým největším nestátním majetkem na Vysočině. V době svého vzniku na sklonku roku 1930 byla celosvětová hospodářská krize, majetek byl zasažen polomem nebývalých rozměrů. Sníh a vítr v říjnu tohoto roku se změnily ve větrnou smršť. Napadlo 75 cm sněhu a nebylo možno do lesa vkročit. Sněhová kalamita porazila na Vysočině 3,5 mil. m³ dřeva, na území budoucího Lesního družstva pak padlo cca 470 000 m³ polomu. Předsednictvo akčního výboru povolává Jana Friče, aby zhodnotil současný stav majetku. Jan Frič doporučuje majetek vzhledem k obrovským škodám nepřevzít, ale předsednictvo akčního výboru rozhodlo jinak.

V prosinci 1930 byla svolána ustanovující schůze Lesního družstva v Přibyslavi, zapsaného společenstva s ručením omezeným.

Dne 7. ledna 1931 přichází do Přibyslavi autorizovaný civilní geometr Ing. Jaroslav Bezpalec a dne 26. ledna 1931 dochází, za přítomnosti zástupců Ministerstva zemědělství, k fyzickému předání velkostatku. Tento den je dnem skutečného začátku hospodaření družstva.

Ke krytí obrovských nákladů muselo LD přistoupit k finančním půjčkám.

Evropské trhy čelí tlaku dřeva ze sovětského Ruska a Polska, jež se podbízí cenou. Napjatá situace v lesním hospodářství ústí v polovině roku 1932 v zánik několika lesních družstev ve středních Čechách z finančních důvodů.

V prosinci roku 1932 přichází pro družstvo další rána v podobě další kalamity. Na území Lesního družstva padlo v těch dnech námrazovou kalamitou 81 761 m³ dřeva.

V roce 1934 je členem družstva 72 obcí s 893 podíly, upsaných bylo 692 podílů. Byl podán a schválen návrh na vyloučení 14 členů s nezaplacenými 183 podíly. Po ukončení schůze má Lesní družstvo již jen 58 členů se 707 podíly.

V roce 1935 začalo Lesní družstvo s měřením lesů a hmotových zásob pro lesní hospodářský plán. Tato práce trvala do roku 1937.

Rok 1937 byl pro Lesní družstvo rokem dokončení hospodářského plánu na desetiletí 1938–1948. Byly dokončeny poslední porostní a hospodářské mapy, byla provedena majetková revize a byl vypočítán roční těžební etát. Plánem byly dány nejen lesohospodářské ukazatele, ale i investiční záměry (stavba cest, silnic, hájenek,...). Platnost tohoto plánu již po roce jeho trvání ukončila německá okupace.

V květnu 1939 byla představiteli družstva zahájena ilegální protiněmecká činnost navázaná na celostátní ilegální vojenskou organizaci Obrana národa.

Dne 11. srpna 1941 je uvalena na Lesní družstvo německá nucená správa, je rozpuštěno představenstvo i valná hromada, je zakázán jakýkoliv kontakt personálu s orgány Lesního družstva. Do Lesního družstva je dosazen nucený správce

Od roku 1944 se lesy družstva stávají útočištěm partyzánům, v roce 1945 je vyčleněno na partyzánskou činnost z prostředků družstva 40 000 K.

Podle dekretu prezidenta republiky ze dne 19. května 1945 je na Lesní družstvo uvalena národní správa, trvající do zvolení nového představenstva na valné hromadě

Následující léta se družstvo vyrovnává s utrpěnými válečnými škodami. V lesích Lesního družstva tábořila sovětská a rumunská armáda a v porostech se volně pohybovaly tisíce koní.

V letech 1945 a 1946 usilovalo vedení družstva o vydání konfiskátů německých majetků ve svém okolí. 19. června 1945 podávají představitelé družstva žádost o přidělení německých a kolaborantských lesů v pozemkové reformě na

Českomoravské vysočině. Zároveň se jeho představitelé pokoušeli vyvinout tlak prostřednictvím Zemského svazu lesních družstev na státní orgány, aby nebylo bráněno vzniku nových velkých lesních družstev.

V tomto roce nastává nová éra zakládání lesních družstev, která vznikala především na konfiskovaných majetcích podle Benešových dekretů, a dále došlo k přidělení některých církevních majetků do rukou družstev. Členem družstva ke dni valné hromady je 61 obcí se 711 podíly.

V letech 1951–1953 jsou Lesnímu družstvu nařízeny zvýšené těžby, před nimiž Jaroslav Bezpalec varuje. Zároveň upozorňuje na další aspekty lesa, než je dřevní hmota. Pravděpodobně poprvé vyslovuje obavu o osud družstva.

Následující roky plynuly ve znamení bojů za existenci lesních družstev, až do června roku 1959, kdy došlo k ukončení činnosti lesních družstev.

Po roce 1989 se nemalým úsilím několika nadšených lesníků a politiků podařilo v roce 1995 lesní družstva obnovit. Majetek byl vrácen bez nároku na srovnatelná plnění jako u jiných majetků. Budovy a cesty požadovaly investice a opravy. Lesní družstvo obcí obstálo a dnes je rovnocenným partnerem, podnikatelským subjektem, který dokazuje, že myšlenka družstevnictví neztratila nic na svém původním obsahu. Lesní družstvo obcí je opět úspěšným, solidním a důvěryhodným obchodním partnerem, významným zaměstnavatelem a zejména rozumným správcem obrovského bohatství, které tvoří 5850 ha pozemků. Výnosy, které plynou vlastníkům jako nájemné, velmi významně ovlivnily rozvoj podílnických obcí.

Ke svému hospodaření využívá Lesní družstvo obcí především lesní pozemky pronajaté od svých vlastníků. Disponuje i vlastními lesními pozemky, k jejichž vlastnictví došlo během obnovené existence nákupem či směnou. Jejich objem je však nesrovnatelně menší než objem pozemků pronajatých. Kromě lesa pronajímá i jiné druhy pozemků, které rovněž využívá ke své činnosti. Jedná se zejména o komunikace, pole a rybníky. Budovy má v současné době Lesní družstvo obcí ve svém vlastnictví.

Lesní družstvo obcí hospodaří podle lesního hospodářského plánu zpracovaného pro období od 1. 1. 2009 do 31. 12. 2018. Výměra lesních pozemků plynule narůstá z důvodu nákupů lesních pozemků přiléhajících k družstevnímu majetku. Spravované lesy se nacházejí v lesní oblasti 16 – Českomoravská vrchovina.

Nadmořská výška se pohybuje od 550 do 780 m n. m. Z hlediska hydrologických poměrů je významné zastoupení lesních půd ovlivněných vodou. Oblast je charakteristická zvýšeným výskytem horizontálních srážek.

Lesní družstvo obcí poskytuje komplexní služby pro soukromé vlastníky lesů, počínaje těžbou a výkupem dřeva přes odstraňování klestu, zalesnění, provádění výchovných zásahů až po odvoz dřeva. Zajišťuje také prodej sadebního materiálu, chemikálií používaných v lesnictví a další.

Lesní družstvo obcí se sídlem v Přibyslavi, obnovené po 36 letech v roce 1995 hospodaří na 5700 ha lesní půdy. Vlastníkem obhospodařovaného majetku je 44 obcí regionu Žďárska a Přibyslavka v centrální části Českomoravské vrchoviny. Majetek je obhospodařován prostřednictvím tří lesních správ: Ransko, Račín a Nové Veselí. Součástí Lesního družstva obcí je dále Oddělení lesnických služeb se sídlem v obci Sklené (nedaleko Žďáru nad Sázavou směrem na Tři Studně). Základní aktivitou Lesního družstva obcí jsou práce spojené s obhospodařováním svěřeného lesního majetku, zajištění výkonu odborného lesního hospodáře na privátních majetcích, výkup a doprava dřeva a zajištění komplexních služeb pro drobné vlastníky lesů v regionu. Doplňkovými aktivitami je zajišťování poplatkových lovů ve vlastních honitbách, prodej řeziva a plošného materiálu, vedení účetnictví, pronájem rekreačního objektu v lokalitě.

Způsoby hospodaření v lese, které Lesní družstvo obcí rozvíjí, jsou plně v souladu s moderními trendy lesního hospodářství. V maximální míře využívá přirozené obnovy kvalitních smrkových a bukových porostů, vnáší meliorační a zpevňující dřeviny do obnovených porostů. Snaží se hospodařit co nejvíce přírodě blízkým způsobem a nepoužívá žádné, přírodu poškozující intenzivní technologie. (11)

4.2 Dotace a podpora v lesním hospodářství

V lesním hospodářství se poskytují dotace ze státního rozpočtu Ministerstvem zemědělství ČR, a finanční příspěvky na hospodaření v lesích v návaznosti na zákon o státním rozpočtu. Mezi dotace se mohou zahrnout i finanční příspěvky z rozpočtu obcí, nadací apod., od roku 2004 dotace ze strukturálních fondů EU, a od roku 2006 příspěvky vyšších územně samosprávných celků - krajů.

Pokud by dotace nebyla použita na účel, na který byla přidělena, je příjemce povinen ji vrátit.

Určitým druhem podpory LH ze strany státu je činnost Podpůrného a garančního rolnického a lesnického fondu, a. s. (<http://www.pgrlf.cz>). Hlavním předmětem činnosti je subvencování části úroků z úvěrů podnikatelských subjektů v oblasti zemědělství, lesnictví, vodního hospodářství a průmyslu zabývajícího se zpracováním produkce ze zemědělské výroby a finanční podpora pojištění. (12)

Lesní právo v posledních desetiletích přistupuje k přímé podpoře některých v lese prováděných činností. Tato ekonomická stimulace je účinným nástrojem k dosažení požadovaných výsledků a vede k cíli často mnohem rychleji, úspěšněji a dokonce levněji než systém přímých příkazů a zákazů. Lesní právo přitom upravuje formu této podpory, zdroje jejího financování a účely, na které mohou být zdroje použity, tedy výčet podporovaných činností. (13)

Lesní pozemky dle typu hospodařícího subjektu					ha
Rok	Lesní pozemky celkem	v tom lesy			
		státní	měst a obcí	soukromé	ostatních majitelů
1998	2 633 819	1 710 663	342 080	521 006	60 070
1999	2 634 470	1 695 546	344 223	534 606	60 095
2000	2 637 290	1 683 540	358 853	547 182	47 715
2001	2 638 917	1 649 852	379 843	558 576	50 646
2002	2 643 058	1 627 751	390 981	567 606	56 720
2003	2 644 168	1 627 776	397 400	560 463	58 529
2004	2 645 737	1 617 323	399 471	562 295	66 648
2005	2 647 416	1 612 451	402 151	566 377	66 437
2006	2 649 147	1 605 252	404 361	573 887	65 647
2007	2 651 209	1 601 517	406 760	567 031	75 901
2008	2 653 033	1 598 708	407 712	564 696	81 917
2009	2 655 212	1 599 615	409 439	547 665	98 493
2010	2 657 376	1 597 119	410 639	555 999	93 619
2011	2 659 837	1 598 026	411 646	544 144	106 021
2012	2 661 889	1 593 763	415 121	540 320	112 685

Tabulka č. 7, Lesní pozemky dle typu hospodařícího subjektu zdroj dat www.czso.cz/csu/2013edicniplan.nsf/

Ve všech okolních státech lesní právo upravuje problematiku poskytování podpor lesnímu hospodářství. Za nejpropracovanější a k vlastníkům lesa nejvstřícnější, zároveň i finančně nejnáročnější, je zřejmě systém platný v jednotlivých spolkových zemích SRN, kde je mimo přímou podporu finanční pamatováno i na poradenskou činnost lesních úřadů a zejména na technickou pomoc drobným vlastníkům lesa. Podpory jsou poskytovány buď přímo z prostředků státního rozpočtu, nebo z prostředků specializovaných lesních fondů. (14)

Ekonomická situace vlastníků lesa v rámci hospodaření v lesích včetně případných vedlejších aktivit vykazuje zlepšení oproti významnému propadu hospodářského výsledku v letech 2006–2009 a jeho zlepšení v letech 2010.

Nejvyšší hodnoty zisku v rámci hospodaření v lesích bylo dosaženo u lesů ve vlastnictví státu, potom u lesů soukromých a nejméně v lesích ve vlastnictví měst a obcí.

Zlepšení ekonomické situace u vlastníků lesů ovlivnila zejména poptávka po surovém dříví i přes výrazný nárůst průměrných cen u rozhodujících sortimentů surového dříví. Dřevozpracující průmysl v důsledku oživení svého odbytu a s rostoucí spotřebou výrobků ze dřeva uhradil vlastníkům lesů opět vyšší ceny za dodávky surového dříví.

Příznivě se rovněž projevila realizovaná opatření v úsporách nákladů jak v lesnických činnostech, tak i v ostatním hospodaření a správě majetku. Potvrzují to výsledky rezortního statistického šetření od 244 vlastníků lesů (případně nájemců lesů) s výměrou lesů přesahující 200 ha, které reprezentují celkem 93% podíl výměry lesů státních, 39% podíl lesů ve vlastnictví měst a obcí a 19% podíl soukromých lesů v ČR, přičemž z celkové výměry lesů v ČR (2 661,9 tis. ha k 31. 12. 2012) statistické šetření zahrnovalo 67,2 % (1 788,4 tis. ha). Tímto rezortním statistickým šetřením se nepřetržitě od roku 1998 monitoruje ekonomická situace vlastníků lesa (případně nájemců lesů), kteří obhospodařují lesy na ploše přesahující 1 750 tis. ha, když základna respondentů je dlouhodobě stálá s odpovědným přístupem ke sdělování požadovaných informací.

Hospodářské výsledky (zisky před zdaněním) na 1 ha lesa se meziročně nejvíce zvýšily u kategorie státních lesů (o 193 Kč), dále u lesů ve vlastnictví měst a obcí (o 171 Kč) a nejméně u lesů soukromých (o 77 Kč). Na hospodaření ve státních lesích se rozhodující mírou podílelo hospodaření státního podniku Lesy České

republiky, který zaznamenal rekordní tvorbu zisku před zdaněním ve výši 5 478 mil. Kč, tzn. s meziročním nárůstem o 203 mil. Kč.

Výraznou finanční podporou pro vlastníky (nájemce) lesů byly opět finanční příspěvky na hospodaření v lesích poskytované z rozpočtu krajů a ze státního rozpočtu uhrazené úhrady některých mandatorních výdajů (dle zákona o lesích) a podpory poskytované z fondů EU. Bez započítání těchto finančních příspěvků by realizovaný zisk z 1 ha lesa představoval u státních lesů 3 773 Kč, u soukromých lesů 1 652 Kč a u lesních majetků obcí a měst pouze 984 Kč. Významnou nákladovou položkou u nájemců lesních majetků měst a obcí je nájemné. Z rezortního statistického šetření vyplývá, že 60,2 % výměry těchto lesů bylo pronajato a průměrné roční nájemné činilo 1 930 Kč/ha lesa, což výrazně ovlivňuje konečnou výši zisku u nájemců. Pronájem lesů soukromých byl realizován na 39,3 % výměry těchto lesů a průměrné roční nájemné činilo 1 844 Kč/ha lesa. Pronájem lesů ve vlastnictví státu je zákonem o lesích zakázán. Porovnáním hodnot výše zisků včetně příspěvků a dotací od krajů, státu a EU a bez těchto příspěvků a dotací lze dovodit celkovou finanční podporu, která je vlastníkům (nájemcům) lesa poskytována. Celková finanční podpora na 1 ha lesa tak činila v průměru 134 Kč u státních lesů, 451 Kč u lesů soukromých a nejvíce 468 Kč u lesů v majetku měst a obcí. Meziročně se tedy celková finanční podpora zvýšila pouze pro lesy soukromé (o 19 Kč), zatímco poklesla u státních lesů (o 8 Kč) a zejména pro lesy v majetku měst a obcí (o 274 Kč). (15)

4.3 Seznam družstev

Seznam lesních družstev působících v České republice je k dispozici na internetovém webu ministerstva spravedlnosti www.justice.cz, které server provozuje. Jsou zde uvedeny informace, které jsou veřejně přístupné v obchodním rejstříku.

V obchodním rejstříku jsou povinně zapisovány údaje o podnikatelských subjektech, kterým to nařizuje zákon. Na serveru je také možné prohledávat informace, které jsou uloženy ve sbírce listin obchodního rejstříku.

Na výše uvedeném webu je vedeno celkem 50 lesních družstev, jejichž aktuální seznam je přílohou č. 1.

5. Družstevní forma vlastnictví lesů v okolních zemích Evropy

---

5.1 Německo

Problematika sdružování drobných lesních majetků je velmi podrobně upravena ve spolkovém lesním zákoně a dále je zpřesňováno podle konkrétních podmínek jednotlivých zemí v zemských lesních zákonech. Podle těchto ustanovení mají lesní úřady napomáhat vlastníkům lesa při zakládání lesních sdružení. Spolkový lesní zákon přesně vymezuje tři druhy lesních sdružení, které jsou právně způsobilé podle německého občanského zákoníku. Současně musí požádat o uznání jako lesní sdružení podle lesního zákona.

Aby lesní sdružení při svém vzniku obdržela finanční příspěvky od státu, musí splnit podmínky lesního zákona, např., že vzniklý subjekt musí být právnickou osobou.

U některých forem sdružení se uplatňuje zdvojená společensko právní konstrukce. Z tohoto důvodu musí prohlášení o přistoupení člena sdružení obsahovat, že se dotyčný vlastník připojil ke společnosti občanského práva a tudíž přenáší oprávnění hospodářského řízení na lesní sdružení. Vlastníci lesů si jako společníci od společnosti občanského práva nechávají provést práce a na sdružení přenášejí zúčtování mezd. Sdružení radí vlastníkům lesa ve společném hospodaření i prodeji dřeva a podílí se na jejich ztrátě a zisku.

Ve starých spolkových zemích se nejedná o sdružení, ale o staroněmecká družstva, která vznikla na základě starých zákonů a která jsou dále podporována a rozvíjena. Z celkové plochy SRN 10,84 mil. ha je 26% obhospodařováno nějakou formou sdružení, což představuje 38% lesní plochy nestátních lesů.

Vlastníci malých lesních majetků v SRN o sdružování nejeví přílišný zájem. (3)

5.2 Rakousko

Rakouský spolkový lesní zákon obsahuje pouze ustanovení o sdružování vlastníků lesa při dopravě dříví a to v části věnované otázkám vzniku a činnosti tzv. dopravních společenstev (Bringungsgenossenschaften). Majitelé pozemků se mohou spojit do dopravního společenstva za účelem společné výstavby a údržby zařízení pro lesní dopravu vedených přes jejich pozemky. Dopravní společenstvo mohou založit minimálně tři účastníci, přičemž společenstvo vzniká buď dobrovolnou účastí všech majitelů dotčených pozemků, nebo dohodou nejméně dvou třetin z nich.

Zbývající třetina se na dopravním společenství účastní na základě rozhodnutí správního úřadu, pokud jejich účast je nutná, tj. výstavba není možná bez jejich účasti. (16)

5.3 Finsko

Soukromí vlastníci lesů ve Finsku vlastní 67 % z celkové výměry lesů. Na základě zákona o sdružování v lesním hospodářství vznikají lesní sdružení, které jsou organizacemi vlastníků lesa. Cílem těchto sdružení je podpora získávání znalostí a zkušeností vlastníků lesa, poskytování profesionální pomoci při práci v lese a podpora při prodeji dříví atd.

Avšak tato lesní sdružení nevykonávají dohled nad dodržováním zákona týkajícího se soukromých lesů. Správa lesních sdružení je zcela v rukách vlastníků lesa. Lesní sdružení pracují na principu samofinancování. Každý vlastník lesa, jehož les ročně produkuje méně než 20 m³, musí zaplatit lesnímu sdružení ve svém regionu povinný "lesní poplatek", který činí v průměru 4,7 % čistého výnosu z lesa podle ocenění pro daňové účely. Toto procento určuje sdružení. Kromě toho sdružení vybírá poplatky na provedení své profesionální pomoci. Ty ovšem nejsou povinné.

5.4 Švédsko

Polovina plochy lesů ve Švédsku je v soukromém vlastnictví a více než polovina těchto soukromých vlastníků nežije trvale na svých usedlostech. Každý ze soukromých vlastníků lesa se může stát členem Národní federace vlastníků lesa, která má osm regionálních sdružení a dále je každý region rozdělen na okresy, aby byl zajištěn těsný kontakt s vlastníky lesů. Odborná správa lesů je zajištěna na úrovni okresů. Okresy jsou vedeny vzdělanými a zkušenými lesníky, kteří vystupují jako osobní poradci vlastníků.

5.5 Ostatní státy

Ostatní země V Maďarsku. např. v oblasti Debrecína vzniklo v roce 1994 sdružení soukromých vlastníků s 52 členy o výměře 79 ha lesa. Iniciátorem byl místní lesní inženýr, který tuto činnost vykonává vedle svého hlavního zaměstnání v lesním družstvu. Podle jeho odhadu představuje časová náročnost prací spojených s činností sdružení asi 20 % jeho kapacity. (3)

6. Diskuze

Lesy jsou cenný krajinný prvek s vysokou biodiverzitou, jsou indikátorem životního prostředí, je pojítkem naší generace s generacemi předků a je též dokladem našeho chování a poselstvím pro naše potomky. Jsou a byly utvářeny osídlováním a potřebami člověka. (1)

Z toho plyne, že les vyžaduje dlouhodobé, soustavné, pečlivé a důsledné hospodaření, se vztahem k lesnímu majetku na společensky i ekonomicky akceptovatelné odborné úrovni.

Celosvětově jsou to většinou formy sdružení, které společně hospodaří na drobných lesních majetcích. U nás zejména tam, kde vlastníci dostali v restituci nazpátek lesní pozemky a nestačí je z důvodů časových, finančních, zdravotních nebo z důvodu velké vzdálenosti od jejich trvalého bydliště apod. obhospodařovat.

Členstvím ve sdružení si mohou vlastníci lesa sladit potřebu samostatného hospodaření na svých jednotlivých majetcích s výhodami společného využívání pracovních, materiálních, technických, finančních a jiných zdrojů pro vyrovnání různé časové potřeby práce a finančních prostředků apod.

Sdružení pomáhá svým členům radou i službami, může je zastupovat při jednání s úřady a firmami, při společném odbytu sdružených dodávek.

V lesním hospodaření je třeba zvažovat i konkrétní přírodní podmínky, výrobní podmínky pracovišť, faktory řízení, faktory rizik a možných škod.

Rozdílnost přírodních podmínek se projevuje v odlišné dřevině, kvalitativní i věkové struktuře porostů a z toho vyplývající sortimentní skladbě a výši těžebních etátů. Ve výrobních podmínkách pracovišť se promítají konkrétní přírodní poměry dané oblasti a z části i úroveň technologické přípravy. Faktory řízení souvisí s lidským činitelem, počínaje výkonem práce a konče manažerskými dovednostmi při vedení lidí, včetně složitých psychologických a sociálních aspektů a projevů. (12)

Prodej surového dříví probíhá neustále. Nevýhodou je dlouhá produkční doba a sezónnost prací. Zvyšující se poptávka, zvyšuje i cenu surového dříví. Menší podniky byly nuceny v důsledku snížené poptávky v tuzemsku spojené s ekonomickou krizí exportovat dříví do zahraničí a to často na hranici rentability výroby. V lepší situaci jsou velké nadnárodní dřevozpracující firmy, které mají vytvořené obchodní sítě a svoji

produkci snadněji exportují do zahraničí. Těmto velkým firmám nemohou malé a střední podniky konkurovat. Vstup nové firmy do tohoto odvětví není v současné chvíli jednoduchý, je zapotřebí mít vytvořenou dobrou obchodní síť, zavést nové technologie, aby se podnik mohl vyrovnat větším společnostem a nabídnout něco navíc (např. přidruženou výrobu – štěpku, štípané palivo, biomasu pro potřeby výroby energie) a tak získat konkurenční výhodu.

Z důvodu trvalé poptávky po surovém dříví, i přes ekonomickou krizi, došlo k menšímu zlepšení ekonomické situace vlastníků lesů. Na zlepšení ekonomické situace má rovněž podíl rostoucí spotřeba výrobků ze dřeva. Podnikání v lesnické činnosti významně ovlivňují přírodní a klimatické podmínky v lese, které limitují nasazování jednotlivých technik a technologií při provádění prací v lese.

7. Závěr

Les je velmi složitým objektem, který klade na vlastníka a správce lesního majetku velmi vysoké nároky v případě jeho správy. Je totiž jak složitým přírodním, tak společenským jevem. A z toho plyne množství různých, často i protichůdných zájmů různých zájmových skupin na lese.

Lesní majetek musí přinášet dlouhodobý a vyrovnaný veřejný prospěch občanům. Les plní mnoho funkcí jak tržních, tak netržních. Hospodařící subjekty tedy pracují v případě lesního majetku s daleko větší hodnotou, než jaká by odpovídala pouze tržní dřevoprodukční funkci lesa. Při využívání funkcí lesa veřejností dochází však někdy ke střetu zájmů jednotlivých uživatelů lesa, a zájmových skupin, které je třeba na úrovni vlastníka řešit.

Zvýšená návštěvnost lesa za účelem rekreace, a obecně zvýšené užívání funkcí lesa může znamenat újmy a škody na lesním majetku a tedy obecně na ekonomice lesního majetku. Dané újmy a škody mohou být i velmi výrazné. Rozhodování o formě obhospodařování lesa má vždy více kritérií. Musí jít o systematický rozhodovací proces, který zajistí hlubší rozbor problému volby optimální varianty. Pro případy objektivního systematického rozhodování lze uvést a doporučit zejména tři následující rozhodovací techniky či postupy: rozhodovací analýzu, SWOT analýzu a hodnotovou analýzu. (1)

Srovnání ekonomické stránky samostatného obhospodařování a sdružení vlastníků lesů prokázalo, že pro všechny vlastníky malých lesních majetků může být finančně i časově výhodnější být členem sdružení vlastníků lesů než svůj majetek samostatně obhospodařovat. Sdružování vlastníků lesů je tedy vhodným způsobem, jak zabezpečit trvale udržitelné hospodaření v malolesích, zabezpečit žádoucí odbornou úroveň hospodaření a dodržování platných legislativních předpisů.

V budoucnosti bude stále obtížnější zajistit právě toto trvale udržitelné obhospodařování malých lesních majetků na společensky i ekonomicky akceptovatelné odborné úrovni. *Řešením může být pouze utváření organizačně větších lesních útvarů přibližujících se více ekonomicky ideální velikosti jednoho samostatně obhospodařovaného lesního celku. Prvním způsobem, jak toto celoplošně zajistit, je sdružování malých lesních majetků do lesních družstev, která mohou dlouhodobě existovat a efektivně fungovat v celé škále různých podob a forem. Druhý způsob,*

kterým je změna vlastnických nebo alespoň užívatelských práv k lesním majetkům (skupování či pronájem), zatím ve větší míře v úvahu nepřichází. U skupování lesů malých výměr je to proto, že u nás zatím neexistují a asi ještě dlouho nebudou existovat příznivé podmínky pro fungování trhu s malými lesními majetky. Málo pravděpodobný se jeví také případný zájem a finanční možnosti státu nabídnout v blízké budoucnosti zájemcům možnost státního odkupu jejich malých lesních majetků za úředně stanovené ceny. Stejně tak pronájem lesních majetků se nezdá být příliš perspektivní, protože je považován za neatraktivní a příliš komplikovaný, a to zejména z důvodu svého obhospodařování s dlouhou obnovní dobou vždy v řádu několika desítek let.

Sdružování nemůže fungovat jiným způsobem než na principu dobrovolnosti a musí být výhodné především pro vlastníky lesních majetků, aby o něj sami projevíli zájem.

Rozhodování, zda se stát členem sdružení vlastníků lesů, bude u každého vlastníka malých lesních majetků záležet také na jeho vztahu k soukromému majetku a k povinnostem s tímto majetkem spojeným.

Pojmy sdružování a družstvo je nutné chápat v jejich původním a skutečném významu. Proto je nutné vytlačit z povědomí vlastníků lesních majetků zprofanování těchto pojmů, které se vžilo jejich špatným výkladem a nevhodnou praktickou aplikací v období násilné kolektivizace venkova po roce 1948 a vysvětlovat vlastníkům vše, co jednotlivé formy sdružování a typy lesních družstev dnes umožňují. K tomu je zejména důležitá a potřebná objektivita, reálnost a odbornost názorů a přístupů k lesnickému hospodaření. Zde musí nastoupit odborná lesnická osvěta, výchova a vzdělávání vlastníků lesních majetků, neboť bez této činnosti budou jakékoliv snahy o širší zavedení dobrovolného sdružování vlastníků lesů jen málo účinné. (1)

8. Přehled použité literatury

---

1. Josef Lenoč. <http://www.silvarium.cz/lesnicka-prace-c-02-03/ekonomicke-aspekty-obhospodarovani-malych-lesnich-majetku>. [Online]
2. SVOL, Sdružení vlastníků obecních a soukromých lesů v ČR, <http://www.svol.cz/>. [Online]
3. Jiří Skoblík, Jiří Matějček, Sdružování vlastníků lesů, proč a jak. Praha : Ministerstvo zemědělství, 1997.
4. Ing. Jiří Oliva, PhD., Stát a vlastník lesa. Praha : ČZU, 2006.
5. Ústav pro hospodářskou úpravu lesa Brandýs nad Labem, Sdružování vlastníků lesa. Pracovní metodika pro privátní poradce v lesnictví, 2007.
6. Frič, Jan. Lesní družstevnictví. Lesnická práce, roč. VIII., zvláštní otisk. 1929.
7. www.eagri.cz. <http://eagri.cz/public/web/mze/lesy/lesnictvi/ha>. [Online]
8. Simopt, s.r.o., www.mezistromy.cz. [Online], <http://www.mezistromy.cz/cz/les/pestovani-lesa/vlastnictvi-lesu-v-cr>.
9. AION CS - info@aion.cz. www.zakonyprolidi.cz. [Online]
10. Antonín Holub, Lesní družstevnictví- lesohospodářská úvaha. Praha 1920.
11. www.ldopribyslav.cz. [Online]
12. Doc. Ing. Václav Kupčák, CSc. Optimalizace a ekonomika lesního hospodářství. Praha : ÚHÚL Brandýs nad Labem, 2011.
13. Mgr. dr. ing. Martin Flora - Fakulta lesnická a dřevařská MZLU Brno. www.svol.cz, [Online],
14. www.mzp.cz. [Online] 2013. <http://www.mzp.cz/ris/ais-ris-info-copy.nsf>
15. www.czso.cz. [Online], <http://www.czso.cz/csu/2013edicniplan.nsf/p/2201-13>.
16. Metodika ÚHÚL., ÚHÚL Brandýs nad Labem - Stará Boleslav : MZe.

9. Souhrn

Práce se zabývá lesními družstvy, jejich historickým vývojem od roku 1920 až do současnosti. Podkladem jsou historické knihy a publikace, které vycházely ve sledovaném období.

Z 20. let 19. století je to knižní a publikační tvorba Jana Friče a Antonína Holuba. Oba popisují zkušenosti své, svých kolegů i zahraniční zkušenosti. Popisují snahu o podporu, organizaci a propagaci myšlenky lesního družstevnictví. Snahu o zvýšení hospodářské úrovně malých lesů, její odborné správy, nenásilného združstevnění.

V letech 1919 až 1939 byla zásadním zásahem do vlastnictví lesů pozemková reforma. Nejvíce postihla majitele lesů nad deset tisíc hektarů, majetek císařské rodiny byl konfiskován celý. Převzatá půda zůstala zčásti ve státním vlastnictví, zčásti byla přidělena novým vlastníkům, většinou obcím a lesním družstvům.

Za okupace Československé republiky Němci začal další zásadní proces vlastnických změn, který pokračoval po únoru 1948 a skončil až v 60. letech. Zestátněno bylo 95,8 procenta lesů, 4,1 procenta lesů užívala JZD, v soukromém vlastnictví zůstalo 0,4 procenta lesů.

Výrazné změny přinesla sametová revoluce v roce 1989. Na základě přijatých zákonů o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku a o navrácení majetku obcím, a jejich dalších novelizací, započal restituční proces, kterým byly narovnány majetkové křivdy způsobené komunistickým režimem. Některá lesní družstva byla obnovena a začala vznikat nová lesní družstva.

Práce se dále zabývá i právní úpravou družstev a okrajově i lesním družstevnictvím v okolních zemích.

Seznam obrázků

Obrázek č. 1, zdroj: <http://www.allposters.cz/-st/Krajiny-Plakaty>

Seznam tabulek

Tabulka 2: Vývoj rozlohy sdružených forem majetku (MZe 2001)

Tabulka 2: vlastnictví lesů po roce 1945, zdroj dat: <http://eagri.cz/public/web/mze/lesy>

Tabulka 3: Vlastnické vztahy v lesích ČR (r. 2012) zdroj dat: ÚHÚL

Tabulka 4: Vlastnictví lesů do 1. světové války, zdroj dat: www.silvarium.cz/lesnicka-prace-c-02-03/ekonomicke-aspekty-obhospodarovani-malych-lesnich-majetku

Tabulka 5: Vlastnictví lesů do 1. světové války, zdroj dat: www.silvarium.cz/lesnicka-prace-c-02-03/ekonomicke-aspekty-obhospodarovani-malych-lesnich-majetku

Tabulka č. 6, Vlastnické změny 1948 – 1968, zdroj dat: www.svol.cz

Tabulka č. 7, Lesní pozemky dle typu hospodařícího subjektu zdroj dat: www.czso.cz/csu/2013edicniplan.nsf/

Příloha č. 1 – seznam družstev, zdroj. www.justice.cz

Poř. č.		Sídlo	IČO	Den zápisu
1.	Lesní družstvo Dr 2502 vedená u Krajského soudu v Brně	Nové Hvězdlice č. 34	49436511	06.01. 1993
2.	Lesní družstvo Dr 2515 vedená u Krajského soudu v Brně	Radějov 299, PSČ 696 67	49449516	19.06. 1996
3.	Lesní družstvo Dr 406 vedená u Krajského soudu v Ostravě	Skalička, PSČ 753 52	18198724	29.08. 1991
4.	Lesní družstvo Borovná Dr 241 vedená u Krajského soudu v Brně	Telč - Štěpnice, Lesovna v Parku 105, PSČ 588 56	18198724	29.08. 1991
5.	LESNÍ DRUŽSTVO BŘEZŮVKY, družstvo Dr 3150 vedená u Krajského soudu v Brně	Březůvky, Provodov 48, okres Zlín, PSČ 763 45	25568248	25.06. 1999
6.	Lesní družstvo Chraňbož Dr 450 vedená u Kraj. soudu v Hr Králové	Leština u Světlé 145, okres Havlíčkův Brod, PSČ 582 86	25256599	12.09. 1996
7.	Lesní družstvo Dalečín, družstvo Dr 2588 vedená u Krajského soudu v Brně	Dalečín 27, PSČ 592 41	60704195	25.04. 1994
8.	Lesní družstvo Doubí, družstvo Dr 2652 vedená u Krajského soudu v Brně	p. Knínice u Boskovic, Vážany 20, PSČ 680 01	60750677	22.06. 1995
9.	Lesní družstvo Fraxinus Dr 2141 vedená u Krajského soudu v Plzni	Modrava 63, PSČ 341 92	29120071	31.08. 2011
10.	Lesní družstvo "Háj" Dr 182 vedená u Krajského soudu v Ostravě	Zábřeh - Maletín čp. 21, PSČ 789 01	47151471	01.09. 1992
11.	Lesní družstvo Háje Neubuz Dr 2360 vedená u Krajského soudu v Brně	Neubuz, Slušovice, PSČ 763 15	46992464	16.02. 1993

12.	Lesní družstvo Haluzice Dr 2338 vedená u Krajského soudu v Brně	Haluzice 45, okres Zlín, PSČ 763 24	46982647	16.11. 1992
13.	Lesní družstvo JAVOŘÍ Dr 2598 vedená u Krajského soudu v Brně	Jemnice 738, PSČ 675 31	60710888	14.07. 1994
14.	Lesní družstvo jednotlivců v Železných Horkách Dr 124 vedená u Krajského soudu v Hradci Králové	Havlíčková Borová - Železné Horky 38, PSČ 582 23	15058514	10.06. 1991
15.	Lesní družstvo Jinačovice Dr 251 vedená u Krajského soudu v Brně	Jinačovice čp. 83, PSČ 664 34	41539826	16.09. 1991
16.	Lesní družstvo Křečkov "v likvidaci" V likvidaci Dr 2493 vedená u Městského soudu v Praze	Křečkov, okres Nymburk, PSČ 290 01	47048930	03.11. 1995
17.	Lesní družstvo Lhotsko Dr 2363 vedená u Krajského soudu v Brně	Lhotsko, okres Zlín, PSČ 763 12	46994408	02.03. 1993
18.	Lesní družstvo Lutonina Dr 2301 vedená u Krajského soudu v Brně	Lutonina 16, PSČ 763 12	46968202	25.08. 1992
19.	Lesní družstvo "Malinová stráň" Dr 2303 vedená u Krajského soudu v Brně	č.p. 34, 763 25 Loučka	46968407	26.10. 1992
20.	Lesní družstvo Maršov L 5017 vedená u Krajského soudu v Brně	Maršov, PSČ 688 01	60371781	01.01. 2014
21.	LESNÍ DRUŽSTVO NEDAKONICE, družstvo Dr 4456 vedená u Krajského soudu v Brně	Nedakonice 33, PSČ 687 38	27740196	06.08. 2007
22.	Lesní družstvo Němetice "v likvidaci" V likvidaci Dr 314 vedená u Krajského soudu v Ostravě	Kelč - Němetice	47677341	17.08. 1994
23.	Lesní družstvo obcí Dr 377 vedená u Krajského soudu v Hradci Králové	Přibyslav, Ronovská 338, PSČ 582 22	64259773	11.10. 1995

24.	Lesní družstvo obcí Ledeč nad Sázavou Dr 441 vedená u Krajského soudu v Hradci Králové	Hněvkovice 56, okres Havlíčkův Brod	25251937	10.06. 1996
25.	Lesní družstvo obcí Měřín, družstvo Dr 2706 vedená u Krajského soudu v Brně	Měřín, Náměstí 53, PSČ 594 42	63491770	01.02. 1996
26.	Lesní družstvo obcí Přídolí Dr 810 vedená u Krajského soudu v Českých Budějovicích	Přídolí 118, PSČ 381 01	28084829	18.06. 2008
27.	Lesní družstvo Osvětimany, družstvo Dr 2698 vedená u Krajského soudu v Brně	Osvětimany 268, okres Uherské Hradiště, PSČ 687 42	63487781	30.11. 1995
28.	Lesní družstvo pro Uh. Ostroh a okolí Dr 2535 vedená u Krajského soudu v Brně	Uherský Ostroh - Ostrožské Předměstí, Ve Dvoře č. 308, PSČ 587 24	49966715	01.12. 1993
29.	LESNÍ DRUŽSTVO PROVODOV, družstvo Dr 3912 vedená u Krajského soudu v Brně	Březůvky, Provodov 48, PSČ 763 45	26928701	04.06. 2004
30.	Lesní družstvo SG Janůvky ve Slušovicích, družstvo Dr 2521 vedená u Krajského soudu v Brně	Slušovice, Školní 234, okres Zlín, PSČ 763 15	49451120	12.11. 1993
31.	Lesní družstvo singularistů Doubravy, družstvo Dr 4142 vedená u Krajského soudu v Brně	Doubravy 158, PSČ 763 45	26979705	26.11. 2005
32.	Lesní družstvo singularistů Lukoveček Dr 2440 vedená u Krajského soudu v Brně	Lukoveček, Přílepská 120, PSČ 763 16	47911581	09.04. 1993
33.	Lesní družstvo singularistů velkousedlých v Dolní Vsi Dr 2540 vedená u Krajského soudu v Brně	Fryšták, Dolnoveská č.p.113, okres Zlín, PSČ 763 16	49968301	16.03. 1994
34.	Lesní družstvo Sivice, družstvo Dr 2619 vedená u Krajského soudu v Brně	Sivice 183, okres Brno-venkov, PSČ 664 07	60726628	28.11. 1994

35.	Lesní družstvo Slopné Dr 210 vedená u Krajského soudu v Brně	Lhota u Luhačovic, Slopné č.190, okres Zlín, PSČ 763 23	18559891	17.04. 1991
36.	Lesní družstvo Sulíkov Dr 2561 vedená u Krajského soudu v Brně	Sulíkov 12, PSČ 679 62	49973363	04.05. 1994
37.	Lesní družstvo Švábenice Dr 2501 vedená u Krajského soudu v Brně	Švábenice 309, okres Vyškov, PSČ 683 23	49436325	25.08. 1993
38.	Lesní družstvo svazu obcí s.r.o. C 21527 vedená u Krajského soudu v Brně	595 01 Velká Bíteš, Březské 46	63487977	06.12. 1995
39.	Lesní družstvo "Sýkorné" Dr 2376 vedená u Krajského soudu v Brně	Slušovice 345, okres Zlín	47900903	27.01.1 993
40.	Lesní družstvo Ublo Dr 2296 vedená u Krajského soudu v Brně	Ublo, okr. Zlín, PSČ 763 12	46967427	03.08. 1992
41.	LESNÍ DRUŽSTVO VÁŽANY Dr 2691 vedená u Krajského soudu v Brně	Vážany č.p. 35, PSČ 682 01	63482738	03.11. 1995
42.	Lesní družstvo v Domaníně u Bystřice nad Pernštejnem Dr 2519 vedená u Krajského soudu v Brně	Bystřice nad Pernštejnem - Domanin, okres Žďár nad Sázavou, PSČ 593 01	49450417	25.10. 1993
43.	Lesní družstvo ve Chmelné Dr 183 vedená u Krajského soudu v Českých Budějovicích	Chmelná 3, Pelhřimov, okres Pelhřimov, PSČ 393 01	60617616	20.06. 1994
44.	Lesní družstvo ve Štokách Dr 411 vedená u Krajského soudu v Hradci Králové	Štoky 261, okres Havlíčkův Brod, PSČ 582 53	64829561	01.01. 1996
45.	Lesní družstvo v Ondřejově Dr 112 vedená u Krajského soudu v Českých Budějovicích	Ondřejov 45, PSČ 393 01	48207357	24.06. 1993
46.	Lesní družstvo v Polné, družstvo Dr 2705 vedená u Krajského soudu v Brně	Polná, Palackého 757, okres Jihlava, PSČ 588 13	63491443	29.01. 1996
47.	Lesní družstvo v Ústrašíně	Pelhřimov,	48203955	31.12.

	Dr 75 vedená u Krajského soudu v Českých Budějovicích	Ústrašín 37, PSČ 393 01		1992
48.	"Lesní družstvo Vysoké Chvojno s.r.o." C 8870 vedená u Krajského soudu v Hradci Králové	Vysoké Chvojno, okres Pardubice, PSČ 533 21	64826121	28.11. 1995
49.	LESNÍ DRUŽSTVO V ZÁMRSKÁCH Dr 284 vedená u Krajského soudu v Ostravě	Zámrský 2, PSČ 753 01	47676281	01.02. 1994
50.	Lesní družstvo ZLECHOV - TUPESY, družstvo Dr 3818 vedená u Krajského soudu v Brně	Tupesy 120, PSČ 687 07	26895374	26.05. 2003

**Příloha č. 2 – Lesní družstvo Vrchotovy Janovice, jeho předání k 1.7.1959
Krajské správě lesů, lesnímu závodu Vlašim, zdroj dat : Národní archiv**

Lesní družstvo
Vrchotovy Janovice
1955

V. Pátek *Kraj Praha*

Seznam členů

lesního družstva ve Vrchotových Janovicích .

poř.č.	název členské obce	pošta	okres
1.	Vrchotovy Janovice ✓	Vrch. Janovice	Votice
2.	Křešice ✓	" "	"
3.	Votice ✓	Votice	"
4.	Smilkov ✓	Smilkov	"
5.	Budenín ✓	Votice	"
6.	Martinice ✓	"	"
7.	Lysá	"	"
8.	Srbice ✓	"	"
9.	Petrovice ✓	Nová Ves u Ml. Vožice	"
10.	Vrcholtovice	Neustupov	"
11.	Bezníč ✓	Štětkovice	Sedlčany
12.	Kosova Hora ✓	Kosova Hora	"
13.	Vysoká ✓	" "	"
14.	Vojkov ✓	Štětkovice	"
15.	Štětkovice ✓	"	"
16.	Minartice ✓	"	"

Národní archiv potvrzuje,
že tato kopie dosky se souhlasí se zřejmým dokumentem,
který je uložena ve značce N. S. D. A. ....
Počet stran: 1
Ověřil: *M. B.*
Datum: *30. 4. 2005*

LESNÍ DRUŽSTVO
ZE VRCHOTVÝCH JANOVICÍCH
Lesní družstvo podle zák. č. 35/1954 Sb.

Vrchotovy Janovice, dne 18.9.1958.

Titl.
Ústřední správa družstevních lesů
P r a h a II.,
Jindřišská 18.

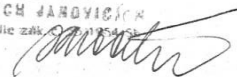
Týká se : přiděl lesů podle zákonů a poz.reformě

V příloze předkládáme přehled o přidělu lesů podle zákonů o pozemkové reformě. Poněvadž máme přehled o celkovém přidělu, uvedli jsme přiděly družstvu i obcím celkem podle jednotl.zákonů v poznámce pak rozvedli přiděl pro družstvo a pro obce.

Přílohy : 1

Míru zdar !

LESNÍ DRUŽSTVO
ZE VRCHOTVÝCH JANOVICÍCH
Lesní družstvo podle zák. č. 35/1954 Sb.

Národní archiv poskytl

žádanou kopii dokumentu,

kteřý je uložen

Počet stran:

Overil:

Datum:

M'SDL
1 (format A5)
Anale
30. v. 200

ÚSTŘEDNÍ ÚŘAD V PRAZE

22. 7. 1949. 93873

Dr. LXXVII 234/1

klm

Pril. ... sbor ... společenstva.

Zapsáno bylo do rejstříku společenstev :

Sídlo společenstva : Vrchotovy Janovice /s.o.Votice /.

Znění firmy : Lesní družstvo ve Vrchotových Janovicích, zapsané společenstvo s omezeným ručením .

Předmět podnikání : Účelem družstva jest podpora hospodářského rozvoje jeho členů zvelebováním a zdokonalováním lesního hospodářství a napomáhání v plnění jejich úkolů hospodářských, sociálních a kulturních. K dosažení tohoto účelu jest družstvo oprávněno zejména :

- a/ obhospodařovati lesní majetek družstva podle jednotného lesního hospodářského plánu;
- b/ získávati do vlastnictví lesní objekty a pozemky vhodné k zalesnění a obhospodařovati tyto objekty a pozemky s ostatním lesním majetkem ;
- c/ získávati nebo budovati podniky průmyslové ke zpracování lesní těžby ;
- d/ zpeněžovati lesní těžbu získanou na pozemcích družstva, jakož i zpeněžovati výrobky získané z průmyslového zpracování této těžby ;
- e/ budovati společně zařízení k prospěchu družstevního lesního hospodářství ;
- f/ pěstovati družstevní život mezi členy poučováním jich a zařízení, která jsou lesnímu hospodářství prospěšná a slouží k hmotnému a mravnímu povznesení členů.

Smlouva společenstevní / stanov / ze dne 8.května 1949.

Podíl závodní 1.000 Kčs splatný do 2 měsíců po přijetí za členu. Každý člen ručí za závazky družstva trojnásobnou výší upsaných podílů.

Představenstvo se skládá ze sedmi členů :
Členové představenstva :

- Václav Ř í h a , cestář z Kaliště čp.19., jako předseda
- Karel D r á b , rolník, v Křenovicích čp.1., jako místopředseda
- Josef K a r d a , úředník kat.měr. úřadu bytem v Šetkovicích,
- Štěpán P r e š e k , rolník v Kosové Hoře čp.60,
- Václav H o l i c k ý , zaměstnanec ČSD bytem Beztahov čp.36.,
- Eduard V i n d u š k a , rolník v Hostišově čp.2.,
- Václav A d l o f , zemědělec v Minarticích čp.

Oprávnění zastupovati : předseda nebo místopředseda společně s jedním členem představenstva.

STRUČNÝ VÝPIS Z PŘED. PROTOKOLU

Převzetí lesního družstva Vrchotovy Janovice k 1. červenci 1959.

Protokol o předání a převzetí lesního majetku spravovaného LD Vrchotovy Janovice do správy Krajské správě lesů, lesnímu závodu Vlašim byl sepsán 25. června 1959 v kanceláři ústředí LD Vrchotovy Janovice za přítomnosti:

za KNV Praha, OZLH	Ing. Jiří Posel, vedoucí skupiny státní péče o lesy OZLH ONV Benešov
za ONV Votice	Josef Frejlich
za ONV Sedlčany	Václav Svoboda, náměstek předsedy ONV
za předávající	Václav Říha, předseda LD V. Janovice Bohumil Janíček, vedoucí lesní hospodář LD Vrch. Janovice
za přejímající	Ing. Rudolf Žaba za KSL LZ Vlašim Josef Prášek, vedoucí účetní LZ Vlašim
za ZV ROH	Jan Dlouhý, předseda

LD V. Janovice bylo vytvořeno z 16 obcí okresu Votice a Sedlčany. Členskými obcemi okresu Votice byly obce Budenín, Martinice, Srbice, Votice, Slapsko, Vrch. Janovice, Petrovice, Křešice, Smilkov a Hostišov, v okrese Sedlčany obce Minářtice, Kosova Hora, Vojkov, Vysoká, Štětkovice a Bezmíř.

Obhospodařovaný pozemkový majetek byl rozptýlen v menších hospodářských celcích a výměry LD obcí a osad byly tyto:

Okres	Výměra v ha
Votice	702,5153
Sedlčany	363,4168
Tábor	34,6508
Vlašim	2,2288
Celkem	1.102,8117

Soupis pozemků podle katastrálních území :

Kat. území	Výměra ha	Dřívější vlastník
Okres Votice		
Arnoštovice	5,7698	Martínková Marie, Heřmaničky čp. 1
Broumovice	2,6525	Obec Broumovice
	4,2515	Počepický Frant a Štěpánka, Vlčkovice – zák 142/47
Budenín	101,8725	Společné vlastnictví obcí Budenín, Lysá, Votice, Martinice a Srbice *
Kouty	31,1703	Kořán Oldřich, Smilkov (zák. 142/47 Sb.)
Křešice	99,9997	Nádherná Sidonie V. Janovice (zák 142/47 Sb.)
	0,5215	Grossdeutches Reich (dekr. pres. 12/45 Sb.)
Lysá	90,0462	Maceška Emanuel Votice (dekr. pres 12/45 Sb.)
Martinice	24,1266	Společné vlastnictví obcí *
	0,2714	Nádherná Sidonie, V. Janovice (zák. 142/47 Sb.)
Mladoušov	2,0296	Společné vlastnictví obcí *
Kat. území	Výměra ha	Dřívější vlastník

Mladoušov	0,6980	Osada Kochnov
Moraveč	5,2079	Osada Moraveč
Mutice	2,3720	Šembera Vincenc, Rašovice
Rašovice	49,8875	Šembera Vincenc, Rašovice
Srbice	44,8372	Společné vlastnictví obcí *
Votice	14,0987	Maceška Emanuel, Votice (dekr. pres. 12/45 Sb.)
	34,7219	Obec Votice
Vrcholtovice	10,0879	Osada Zahradka
	5,5562	Osada Javor
Moraveč	5,2079	Osada Moraveč
Mutice	2,3720	Šembera Vincenc, Rašovice
Rašovice	49,8875	Šembera Vincenc, Rašovice
Srbice	44,8372	Společné vlastnictví obcí *
Votice	14,0987	Maceška Emanuel, Votice (dekr. pres. 12/45 Sb.)
	34,7219	Obec Votice
Vrcholtovice	10,0879	Osada Zahradka
	5,5562	Osada Javor
Vrch. Janovice	152,0319	Nádherná Sidonie, V. Janovice (zák. 142/47 Sb.)
	1,2948	Osada Velká Lhota
	2,7245	Kratochvíl Josef a Františka, V. Janovice čp. 7
Zvěstov	10,8179	Obec Zvěstov
	3,6083	Ing. Jaroš Alois, Zvěstov (zák. 142/47 Sb.)
	1,8590	Osada Šlapánov
Celkem	702,5153	
Okres Sedlčany		
Bezmíř	151,5140	Nádherná Sidonie, V. Janovice (zák. 147/47 Sb.)
	16,2695	Deutsches Reich (dekr. pres. 12/45 Sb.)
Kosova Hora	38,6670	Obec Kosova Hora
	19,3761	Počepický Josef, K. Hora (zák. 142/47 Sb.)
Minartice	3,3773	Nádherná Sidonie, V. Janovice (zák. 147/47 Sb.)
Vojkov	8,9048	Obec Vojkov
	11,5156	JUDr. Kaplan Viktor, Vojkov (dekr. pres. 12/45 Sb.)
	4,4634	Osada Podolí
Vysoká	14,6587	Obec Vysoká
	10,9105	Obec Štětkovice
Celkem	363,4168	
Okres Vlašim		
Bojkovice	2,2288	Ing. Alois Jaroš, Zvěstov (zák. 142/47 Sb.)
Okres Tábor		
Hlasivo	34,6508	Šembera Vincenc, Rašovice (zák. 142/47 Sb.)

Dále LD obhospodařovalo :

Na okrese Votice		
v kat. území	Výměra ha	Původní vlastník
Oldřichov	16,2107	Obec Petrovice
	11,1119	Dr. Ing. Karel Bachrach, Petrovice (příděl listina)
Na okrese Votice		
Petrovice	25,0212	dtto

Slapsko	49,4128	dtto
Smilkov	4,1664	Oldřich Kořán, Smilkov (zák 142/47 Sb.)
Zvěstov	14,8996	Ing. Jaroš Alois, Zvěstov (zák.142/47 Sb.)
Celkem	120,8334	

Tyto pozemky byly v lesním hospodářském plánu LD Vrchotovy Janovice, LZ Vlašim je získal již před převzetím LD.

Organizace LD.

Lesní družstvo obhospodařovalo celkem 1225,25 ha lesní a nelesní půdy a organizačně bylo rozděleno na 6 lesnických úseků:

lesnický úsek	Výměra ha	lesník
Janovické Lesy	310,15	Holý Václav
Vojkov	299,51	Antonín Budák
Čeřenská Hora	194,76	Karel Tax
Bažantnice	181,35	Antonín Babický
Petrovice	122,87	František Vlášek
Rašovice	86,91	Karel Horký
okrsek hlídače	29,70	

Zaměstnanci LD Vrch.Janovice :

Jméno a příjmení	Funkce	Narození	Bydliště
Bohumil Janiček	vedoucí družstva	2.8.1919	V.Janovice čp.10
Václav Holý,	lesník	20.2.1908	V.Janovice čp.63
Antonín Budák	lesník	20.5.1914	Štětkovice 9
Karel Tax	lesník	11.12.1900	Čeřenská Hora čp.28
Antonín Babický	lesník	11.11.1899	Beztahov čp.43
František Vlášek	lesník	28.11.1899	Nové Dvory čp.16
Karel Horký	lesník	27.12.1890	

Předané budovy :

lesovna Vrch.Janovice čp.10	
hájovna Vrch.Janovice čp.63	
hájovna Voračice-Bezmiř čp.2	✓
hájenka Čeřenská Hora čp.28	
hájenka Beztahov čp.43 – nová	
hájovna Beztahov – stará	
Lesovna Beztahov čp.9	
Hájovna Opalí čp.8	

LD mělo závazek placení nájmu za byt Filipové z Vrch.Janovic za část domu, kde bydlí vdova po lesním hajném Františkovi Bukovy, který měl zajištěno užívání myslivny Beztahov, kterou nyní používá LZ Vlašim jako sídlo polesí. Roční nájemné činí 400 Kč. Toto břemeno bylo uloženo výnosem bý.v. ministerstva zemědělství č.j. 76.354/53/A/1-VI a výměrem ONV Votice zn.III-463-Hoř. ze dne 2.září 1953.

V Vrch.Janovicích v domě č.10 byl pronajat byt Fr. Mrhalovi na základě výměru rady ONV ve Voticích č.j. MHOD 1958/Nád. ze dne 23.7.1958. Nájemní smlouva končí 31.7.1961.

Dále bylo lesnímu závodu Vlašim předáno :

nákladní auto Ford	NB 97-19
nákladní auto Tatra 128	NB 96-72
osobní auto Tatra 54	OD 96-96

motocykl ČZ 150	KI 95-77
tažný kůň - vraník	
tažný kůň - hnědák	

Hospodaření v lesích :

Hospodářský plán pro LD Vrchotovy Janovice byl vypracován Lesprojektem na léta 1953 až 1963. Obmýtní doba byla stanovena na 100 let.

Zásoba dřevní hmoty k 1.1.1953 byla 178.601 plm, z toho listnatá 1.801 plm.

Celkový etát na DC byl stanoven na 33.000 plm, z toho 168 listnačů.

Stav holin k 31.12.1959 bude 19 ha.

LD V.Janovice předalo LZ 11 školek o celkové výměře 1,77 ha.